

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I, Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

NÉPSZAPORODÁS

A népszaporodás kérdése már számos vitát adott okot a történelem folyamán. Tulajdonképpen két merőben ellentétes nézetről van szó. Egyik tábor azt a nézetet vallja, hogy tulajdonképpen az ember, a másik azon érsködi, hogy van hely és megélhetési lehetőség a számukra egészen, bármennyire is szaporodunk. Az előbbi elmélet legbefolyásosabb szószólója, a közismert Malthus volt, aki 1798-ban kiadott műveiben azt a tant fejtette ki, hogy a népesség gyorsabban szaporodik, mint az élelmiszerek, amelyek következtében a népesség egy részének kell pusztulnia. Malthus tehát az erkölcsös megőrzést látta a tömegnyomormentlen ellenszerét. Malthus tana azonban megdőlt. Egyrészt erkölctelennek minősítették az erkölcsös önmegtartóztatásának hangzatos elvét, másrészt az idők kedvezőbb alakulása rég megdöntötte azt az elméletet, hogy a népesség mértani, az élelmiszerek pedig csak arányban szaporodnak.

A XIX. században hallatlan lendületet vett a népesség növekedése, a gazdagság, könnyebbé vált az élet, a népek növekedtek, erősen szaporodtak. A XX. század elején még csak bebizonyosodott ez a példátlan gazdasági haladás. A mezőgazdaság iparosítása, a többtermelés mindenhol egyenesen csodákat produkált. Egy új korszak következhetett volna még a legújabb világháború ellenére is, ha az új civilizációs felfedezéseket nem semmisítették volna meg egyéb természetellenes tényezők. Ma már minden a legnagyobb bőségben áll az emberiség rendelkezésére. Gabona, kávé, rizs, cukor olyan bőségben áll rendelkezésünkre, mint még sohasem. Szövet, vászon, cipő, mindenrendű öltözködési cikkek, olyan irtózatossággal állnak rendelkezésünkre, hogy könyvszerűen fel lehetne öltöztetni az egész világot. Mindennek ma már semmi akadályai, mert a természeti erőforrások fejtődése, a gyorsaság, a bőség, a teljesség sem térbeli, sem időbeli akadályt nem jelent.

Malthus ellenvetései sorra megsemmisültek, ma már rendelkezésünkre állnak korlátlan mennyiségben az élelmiszerek és a legszegényebb ember is hozzájuthatna azokhoz az egyéb javakhoz is, amelyek az élet folytatásához szükségesek, ha a létező javakat igazságosabban osztanánk fel. Nem csodálkozhatunk tehát, ha minden tények tudatában ma már a korlátlan népszaporodás elve jutott diadalra. Minden ország politikájában arra törekszik, hogy segítségével, propagandával, az állami hatalom összes eszközeivel a fokozott népszaporodás mellett törőjen elő. És legújában Franciaország áll az első sorban, hogy felépítse az ő születési Magányvonalát. Igen nagy szüksége is van erre, mert egyetlen országnak sem gyászosabb a születési statisztikája, mint Franciaországé. Egy nemzetgazdász most kinyomozta és felsorolta az okokat, amelyek az egészséges népesség akadályai.

Erdemes ezeket az okokat megismerni, mert minden ország népe csak tanulhat belőle. A francia mezőgazdász a következő pontokban sorolja fel az okokat: a háború, a kis magánbirtok szétválasztása, a feminizmus. Szerinte a feminizmus nem lehetnek igazi anyák. Ugyanakkor a nők ostromozza a szerző a tulajdonított individualizmust is, mert szerinte ez a meddő önzés meggátolja. További okok a törvénytelen gyermekek, a gonkivüli állapot, a vallási érzés el hanyhulása, idegek kimerültsége a mestáni állapotok következtében, túlságosan husos táplálkozás, a családi tüzhely összeomlása a városokban, tulajdonított dohányzás, súlyos adók, nemi betegségek, beteges fényűzés a mai gazdaságoknál.

Ezek volnának a főokok, amelyekben a túlságosan a szaporodás akadályait látja. Melyeseg figyelve, mindegyikkel külön-külön lehetne foglalkozni, mindegyik hosszas tanulmányt

Megkötötték a német-orosz támadást kizáró egyezményt

Ribbentrop német külügyminiszter csütörtökön délelőtt elhagyta Moszkvát. A moszkvai Pravda szerint a paktum megszüntette az orosz-német feszültséget. Franciaország több korosztályt behívott Olasz lap feltűnéskeltő cikke Lengyelország békülési hajlandóságáról. Ciano tanácskozásai a római francia, angol és lengyel nagykövetekkel

Moszkvából jelentik: Ribbentrop német külügyminiszter szerdán este 10 órakor ismét megjelent a Kremlben és tárgyalásokat folytatott Molotov szovjet külügyi népbiztossal. A tárgyalások eredményre vezettek és a német-szovjet orosz támadást kizáró egyez-

ményt megkötötték. A támadást kizáró egyezményt Molotov írta alá orosz részről, míg német részről Ribbentrop német külügyminiszter. A német-orosz támadást kizáró egyezmény a következőkben hangzik:

A hét pontból álló egyezmény

A német kormány és a Szovjetunió kormánya abból a gondolatból kiindulva, hogy egymással szemben a kölcsönös barátságot ápolják, az 1926-ban megkötött rapalloi semlegességi szerződés alapján a következő támadást kizáró egyezményt kötik egymással.

1. A német birodalmi kormány és a Szovjetunió kormánya kölcsönösen kötelezik magukat arra, hogy tartózkodnak egymással szemben mindennemű támadó cselekedet megindításától.
2. Amennyiben a szerződő felek egyike egy harmadik hatalom részéről háborús cselekedet tárgyává válna, a másik szerződő fél semmiféle alakban sem fogja támogatni ezt a harmadik hatalmat.
3. A Szovjetunió és a német birodalmi kormány arra kötelezik magukat, hogy esetleg felmerülő ellentéteket, vagy viszályokat mindenkor békés tárgyalások útján rendezik.
4. A két állam nem vesz részt semmiféle olyan hatalmi csoportosulásban, amelynek éle az egyik vagy másik szerződő állam ellen irányul.
5. A két állam között felmerülő esetleges vitás kérdéseket, amennyiben nem sikerülne közvetlen megbeszéléssel likvidálni, úgy a két kormány aláveti magát a döntő bírászkodásnak.
6. Jelen támadást kizáró szerződést tíz évre kötik meg, azzal a megjegyzéssel, hogy amennyiben a szerződést lejártá előtt egy évvel nem mondanák fel, az további öt évre érvényben marad.
7. A jelen szerződést minél hamarabb jóvá kell hagyni az illető kormányoknak.

Aláírások: a Szovjetunió nevében Molotov külügyi népbiztos, a német birodalmi kormány nevében Ribbentrop külügyminiszter. A német-orosz támadást kizáró egyezményt két példányban készítették el, orosz és német nyelven.

Ribbentrop még az elmúlt éjjel jelentette Hitlernek az eredményt

Ribbentrop külügyminiszter hajnali 1 órakor jelentette Hitler kancellárnak, hogy a német-orosz megnehtámadási szerződést megkötötték. Ribbentrop csütörtökön délelőtt 1 órakor repülőgépen Moszkvából Obersalzbergbe érkezett, hogy jelentést tegyen Hitlernek a moszkvai tárgyalásokról.

Az éjszaka folyamán a következő hivatalos jelentést adták ki: Ribbentrop német külügyminiszter szerdán délután Schulenberg moszkvai német követ jelenlétében tárgyalt Molotov külügyi népbiztossal és Sztalinnal. A tárgyalás három óra hosszat tartott. Este 10 órakor Ribbentrop ismét megjelent a Kremlben és folytatta a megbeszéléseket, amelyek a megnehtámadási szerződés megkötésére vezettek.

HITLER ÉS SZTALIN A BARÁTSÁG MELLETT DÖNTÖTTEK

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter csütörtökön délelőtt egy óra 20 perckor repülőgépen elutazott az orosz fővárosból. Német-

ország felé. Búcsúztatásánál orosz részről Potemkin, a külügyi népbiztos első helyettese és azoknak az előkelőségeknek legnagyobb része vett részt, akik a külügyminisztert szerdai megérkezésekor üdvözölték. A német nagykövetség egész személyzetét Schulenberg gróf moszkvai német nagykövettel az élen kivonult a külügyminiszter elutasításához. Ott volt a búcsúzó között Rosso moszkvai olasz nagykövet is.

Ribbentrop külügyminiszter elutazása előtt a támadást kizáró egyezmény létrejövetelelő a sajtó számára a következőket jelentette ki:

— Németországnak és Oroszországnak mindig rosszul ment a sorsuk, ha szemben állottak egymással, de mindig jól ment, ha barátságban voltak. A tegnapi sorsdöntő napja volt mindkét népnek. A vezér és Sztalin a barátság mellett döntöttek. A megnehtámadási szerződés, amelyet Molotov úrral aláírtunk, szilárd és megíngathatatlan alap arra, hogy

igénylő probléma. Legégetőbb azonban az első kérdés: a háború. Valóban ez az élet és az eljövendő életet temetője. Franciaország is legfőképp ezt sinyl: a hajdani napoleoni háborukat. Itt vészelt el a francia nemzet színe virága, az-

óta tart az elnéptelenedési folyamat, amelyet mindeddig egy századon át sem lehetett orvoslani. Ez legyen tehát a mementonk. Nem háborút, hanem termékeny népszaporodást, erős és boldog jövőt akarunk. (F.)

a két nép ezentúl együttműködnek.
 Megkísérelték Németország bekerítését és ebből jött létre a német-orosz megértés.
 Arra a kérdésre, hogy vajon az egyezmény milyen hatást tesz Japánra, Ribbentrop a következőket mondotta:
 — Meggyőződésem, hogy ez a szerződés

úgy az orosz-japán kapcsolatokban, mint a japán-német barátság tekintetében is jó hatással lesz.
 A Havas ügynökség jelenti, hogy sem a moszkvai repülőtéren, sem a német követségen megtartott fogadtatáson a japán nagykövet nem jelent meg.

Moszkva szerint a paktum megkönnyíti a nemzetközi helyzet tisztázását

A moszkvai Pravda vezércikkben foglalkozik a szerződés aláírásával és többek között a következőket írja:
 „Az egyezmény rendkívül nagy jelentőségű politikai okmány és a szovjetkormány őszinte békepolitikájának eredménye. Sztalin szótalanul kijelentette, hogy a Szovjet azt a célt tűzte ki, hogy a békét mindenáron megvédelmezze és megerősítse a baráti kapcsolatokat mindazokkal az államokkal, amelyek ugyanezt a politikát követik. A szerződés megszünteti azt a feszültséget, amely Szovjet-Oroszország és Németország viszonyában eddig fennállott. De megkönnyíti ez a paktum a nemzetközi helyzet tisztázódását is.

A két ország között fennálló ideológiai különbség nem fogja megakadályozni azt, hogy a két nép együtt haladjon a kapcsolatok tisztázódása felé vezető úton,

a világbéke érdekében.

A Szovjet és Németország népei között a barátság, amelyet a két ország ellenségei rendszeresen megzavarnak, most akadály nélkül fog kifejlődni.

Az angol-francia katonai bizottság két tagja: Davidsen és Collier kapitányok repülőgépen Londonba utaznak. Mindaddig, míg a bizottságnak ez a két tagja vissza nem érkezik, a delegáció többi tagjai Moszkvában maradnak.

Megszűnt a kommunistaellenes szövetség

A megnevezési szerződés aláírása német hivatalos körökben a legnagyobb örömet váltotta ki és kijelentik, hogy az egyezmény saját maga helyett beszél. Politikai körökben rámutatnak az egyezmény szakaszának fontosságára, amely

megszünteti a kommunistaellenes szövetséget

és Szovjet-Oroszország kötelezettségvállalását a népszövetségi alapokmányból kifolyólag.

Olyan hírek kerültek forgalomba, hogy Ribbentrop értécsére adta a japán nagykövetnek, miszerint

Japán is hasonló egyezményt köthet a Szoviéttel.

A német fővárosban arról beszélnek, hogy a moszkvai tárgyalások a megnevezési szerződésnél mélyebb kapcsolatot teremtenek a két ország között.

Arról van szó, hogy Németország és a Szovjet-unió politikai és gazdasági kapcsolatba léptek egymással.

A lapok szerint a Moszkvában megkötött egyezmény egy új szövetség alapját veti meg, amelynek Lengyelország felé irányuló fenyegető éle van. Mégis megállapítható, hogy

politikai körökben erős a kérdés a Szovjet politikájának eme orientációja tekintetében és azt nem tartják véglegesnek.

NÉMETORSZÁG FEGYELMEZETTSÉGET VÁR A CSEH NÉPTŐL

A cseh-morva protektorátus kormánya szerdán felhívást intézett a lakossághoz, amelyben bejelenti, hogy

teljes fegyelmezettséget vár el a cseh néptől.

Mindenkinek kötelessége, hogy folytassa munkáját és ezzel is teljesítse kötelességét. A kormány figyelmezteti a lakosságot, hogy megmondatlan cselekedetre ne fogadtassák el magukat, mert ezzel az összességnek ártanak.

LENGYELORSZÁGBAN NYUGALOMMAL FOGADTÁK A NÉMET-OROSZ EGYEZMÉNY MEGKÖTÉSÉT

A német-orosz egyezmény aláírásának hírére a legnagyobb nyugalommal fogadták a lengyel fővárosban.

A Polska Zbrojna ezeket írja: Nem fontos, hogy mit tartalmaz ez az egyezmény, hanem fontos a hadseregünk, amely

harcolni fog függetlenségünkért.

Mi harcolni fogunk szabadságunkért és mások szabadságáért, ha kell, egyedül — jelentette ki egy alkalommal Rvdz Smigly.

A kormány lapja, a Kurier Poranny, kijelenti: Soha nem tápláltunk illúziókat a Szovjettal szemben, nem becsültük túl, nem becsültük le, nem csodáltuk és nem rágalmaztuk. Előre láttuk, hogy ha elérkezik az idő, visszavonul az európai színtérről. Most is

a Szovjetnek lesz nagyobb haszna az új egyezményből.

ELSZÁLLÍTOTTÁK A VARSÓI NÉMET NAGYKÖVETSÉG IRATTÁRÁT

A Havas-ügynökség jelenti, hogy a varsói német nagykövetség irattárát és csomagjait szerdán este elszállították a

FORSTER DANZIG ÁLLAMFOJÉ

Danzigból jelentik hivatalosan: A nép és állam védelme szempontjából 1939. évi június 24-én és az e törvény meghosszabbításáról sz. 1937. évi május 5-én kelt törvények alapján következő rendeletet adták ki:

„Danzig kerületi vezetője Danzig szabad város államfője.“ A rendelet tegnap lépett életbe.

A „Schleswig“ német páncélos cirkáló vatalos látogatásra pénteken reggel Danzig érkezik. Ennek a korábban bejelentett látogatásnak a jelenlegi körülmények között nagy jelentőséget tulajdonítanak.

MEGTÖRTÉNT A VILÁGHATALMAK ÚJ CSOPORTOSULÁSA

A csütörtökön reggel megjelent franciák bejelentik, hogy a német-orosz egyezmény aláírását Párisban a késő éjszakai órákban vették tudomásul. A Petit Journal ezzel kapcsolatban azt írja, hogy áruulás történt, ez azonban békefrontot semmilyen sem fogja érinteni. Rékivül jellemző — írja a lap —, hogy most, a kor az előkészületek meggyorsultak, Ok-oroszországban semmi sem történik és semmit lehet hallani csapatmozdulatokról.

Az Excelsior jelenti: A moszkvai paktum nyitotta a világ szemét és

a világhatalmak új átcsoportosulása is meg történt.

Anglia és Franciaország katonai előkészülméltó választ fognak jelenteni. A két nemzet datában van a veszedelmnek és készen áll szünetedésre és az áldozathozatalra. Soha gyobb nyugalom, egyetértés és elhatározott nem uralkodott a két nép fölött, de soha r is volt ennyire felfegyverkezve. Lengyelors hasonló példával szolgál.

A Populaireban Léon Blumtól cikk jel meg a következő tartalommal: „A német-orosz egyezmény aláírása következtében előáll helyzetben a legnagyobb odaadással kell a k mányt támogatni.

Részleges mozgósítás Franciaországban

Csütörtök reggelre falragasok jelentek meg a francia főváros utcáin. A hirdmények felszólítják azokat a katonaköteleseket, akiknek sorozási cédulái 3. és 4. számúak, hogy haladéktalanul jelentkezzenek rendeltetési helyükön katonai szolgálatra. A kora délután órákban újabb rendelet jelent meg, amelyben a hadügyminiszter a 2-es számú behívó jegyek tulajdonosait is jelentkezésre szólítja fel.

A francia vezérkar intézkedésére a tartalékok ismét megszállták a Maginot-vonalat. A pályaudvarokon tömegesen tartózkodnak azok a behívottak, akik ezredeiknél jelentkezni tartoznak. A Temps legutóbbi számában heves támadást intéz a Szovjet ellen és szemére veti a kormánynak, hogy titokban megállapodott a németekkel, miközben angol-francia katonai bizottsággal tárgyal.

Franciaország részleges mozgósítás elrendelésének küszöbén áll. A rendkívüli államtanácsról kiadott hivatalos közlemény keretén belül már utasítást adtak az intézkedések elrendelésére. Minden valószínűség szerint a kormány olyan természetű részleges mozgósítást rendel el, mint amelyet a múlt év szeptemberében a válság tetőfokán végrehajtott.

A FRANCIA ÁLLAMTANÁCS FOGLALKOZOTT A MEGVÁLTOZTANT HELYZETTEL

A francia minisztertanács csütörtökön délelőtt 10 óra 20 perckor ült össze, Daladier mi-

niszterelnök elnöke alatt. A minisztertanács megvizsgálta a nemzetközi helyzetet, majd a miniszterelnök beszámolt azokról a biztonsági tettekről, amelyeket a kormány életbe lélt. Bonnet külügyminiszter tájékoztatta a minisztertanácsot a külpolitikai helyzetről és köte a Németország és Szovjet-Oroszország között létrejött támadást kizáró szerződés szövegét melyet a moszkvai francia nagykövet ma reg távbeszélőn jelentett a külügyminiszternek.

Az államtanács a déli órákban az Elysée-p tában Lebrun elnök vezetésével ülést tartott és megelőzően Bonnet külügyminiszterrel tanácsko hosszasan Daladier miniszterelnök. Politikai körben úgy tudják, hogy a helyzet súlyosbodik. miniszterelnöknek az a szándéka, hogy egységre a fel a francia népet és

nemzeti egység kormányt alakít.

Francia politikai körökben valószínűnek t jk, hogy a moszkvai francia-angol-szovjet k nait megbeszéléseket, amelyeket Ribbentrop né külügyminiszter moszkvai tartózkodásának ide felfüggesztettek, tovább folytatják. Az Excel értesülése szerint a francia és angol kormány t sítást küldtek moszkvai nagykövetségnek, hogy l lotov szovjet külügyi népbiztostól

határozott választ kérjenek a francia és ang javaslatokra vonatkozólag.

A francia és angol kormány tudni akarja, vajjon Szovjet tovább kívánja-e folytatni a hetekkel eze megkezdett diplomáciai és katonai megbeszéléseket

SCALA

Katharine Hepburn és Gary Grant

parádés filmjük. Páris ezévi nagy szenzáció

Susanne leopárdja

és Ronald Colman világfilmje

A zendai fogoly

Oxfordi diákok harca a modern találmányok ellen

Rockefeller harca a régi kultúra feltámadására. A szórakozás és a technika

Londonból írják: Newyorkból érkezett hír szerint John D. Rockefeller, a Rockefeller-ház jelenlegi feje most adta át rendeltetésének azt az egyetemi várost, amelyet különleges tervei szerint tizenhárom év óta építenek.

Rockefeller, éppen úgy, mint apja, lelkes pártolója a tudomány és művészetnek. Tekintélyes összeget adományoz ő is kórházak, laboratóriumok és egyéb tudományos intézmények létesítésére. A nevét viselő legújabb tudományos intézet azonban teljesen elüt eddigi alapításaitól. Rockefeller most nem modern tudományos intézetet alapított, hanem a multat varázsolta vissza abban az új kaliforniai egyetemi városban, amelyet saját tervei és elképzelései szerint építettek fel.

Rockefeller egy tizenharmadik századból való falut építtetett fel Kaliforniában, egy régen elhagyott falu, Williamsburg mintájára. Sok millió dollárt áldozott szeszélyes terve megvalósítására. Mérnökök serege dolgozott a tervek kivitelén. Kies falusi házak, gazdasági udvarok sorakoznak a Rockefeller falu ucain. A falu közepén emeletes épületek emelkednek: az egyetem, ahol irodalmat és művészetet tanítanak. A tanítás nyelve azonban ezen az egyetemen nem angol, hanem latin, hogy az egyetem szelleme különöségeiben is kifejezze Rockefeller elképzelését.

A GÉP ÉS A SZELLEM

Az amerikai multimilliomos a falu felavatásán érdekes beszédet mondott:

Williamsburg feltámasztásával az volt a célom, hogy a civilizáció büvkörében élő ember számára visszahozzam az elfeledett multat és annak sok szép eltűnt emlékét. A mai kor türelmetlen, gépesített gondolkodású emberének meg kell mutatni, hogy van valami nagyobb és maradandóbb is mint a gép és a gyorsaság, a kenyér utáni hajszja, és a profit: ez a szellem, amely már-már csaknem teljesen eltűnik közülünk legalább is a társadalom egyes rétegeiben alig találkozhatsz olyan emberekkel, akik szemlélő életet élnek, úgy amint azt régen a középosztály és a felsőbb osztályok tették.

A szórakozás és a technika diadalmas harcot folytatnak a szellem ellen és úgy éreztem hogy legújabb adakozásommal az emberi kultúra ügyét kell szolgálnom. Nagyon sokat töprengtem azon, milyen módon juttassam kifejezésre azt a tervet, hogy a mult szellemi életét visszavarázsoljam a ci-

vilizált világ társadalmába. Vállaltam azt a kockázatot, hogy milliomos különkem neveznek, hogy az ujságok kifigurázzák elképzeléseimet és azt fogják írni rólam, hogy kórház helyett hasznavehetetlen falvakat építetek.

Vállaltam ezt a kockázatot, mert tudtam, hogy előbb-utóbb az emberek rájönnek, hogy igazam van és hálásak lesznek, amiért felhívtam figyelmüket a mult tiszteletére. Williamsburg egyetemi faluban fiatal tudósok ismerik meg a klasszikus, humanista műveltség eszméit, irodalmát és filozófiáját és megtanulják, hogy váltakozó formák nem temethetik el az örök lényegét: a szellemet.

A Rockefeller építtette egyetemi falu házaiban nincs villanyvilágítás, a diákoknak gyertyával kell majd világítaniuk. Az építések viszont gondoskodtak arról, hogy a XVIII. századbeli falu lakói ne nélkülözék teljesen a civilizáció áldásait. A kis falusi házak falába üvegen elrejtették a fűtőtesteket és az izlésesen, kényelmesen berendezett parasztházakat gőzfűtéssel fűtik.

TIZENNEGY DIÁK ZARÁNDOKÚTJA.

Rockefeller érdekes egyetemi városának megnyitásával egyidőben hasonló mozgalom indult el Angliában is. Mint arról a Paris-soir beszámol, az oxfordi diákok közül tizennégyen elhatározták, hogy zarándoklatra indulnak a régi kultúra propagálása érdekében. Az angol diákok XV. századbeli ruhákat készítettek és ezekben öltözve indultak propaganda körutjukra. A városokban és falvakban előadásokat tartanak, amelyekben heves támadást intéznek a civilizáció ellen.

Beszédeikben rámutatnak arra, hogy a civilizáció megöli az emberben a humanista kultúrát, a magasabbrendű érzésképet és gépesíti a gondolkodást. Az oxfordi diákok harcot hirdetnek a modern találmányok ellen és a legnagyobb veszedelemnek a mozit tartják. Azt hangoztatják, hogy a modern kor zaklatot életébe vissza kell hozni az elmúlt korokat jellemző költészetet és a társadalmat lelki életre kell nevelni.

Az oxfordi diákok országos propaganda-körutjuk során hárfakiséret mellett régi dalokat adnak elő és a klasszikus angol irodalom olvasására buzdítják a közönséget.

A diákok mozgalma nagy érdeklődést keltett.

Ketten a tükör előtt

Pap Ibolya verseskötete.

A tökéletes forma, a hiánytalan mértékes és a csengő rim egymagában még nem lehet csak üres szavak cifra munkája és hiány: belőle a belső tartalom: az érzés. Lírikus költés legyen gazdag érzelemben és csak akkor érjen keljse, ha olyan érzelmet telíti, amelyet képes olvasó lelkébe átültetni.

Ez jutott eszembe, amikor Pap Ibolya „Ketten a tükör előtt” című verseskötetének a végére értem. Pap Ibolya évek óta jár közöttünk tudjuk róla, hogy művészién játszik a szorgos ujságírói működést is kifejté, rajong a festésért és szeret mindent, ami szép. Most aztán észszerre mint poéta mutatkozik be. És meg kell állapítani: van sok érzelme, amely megérdemli a lantpengetést. Van az olvasó számára mondanivalója. Gyémántdarabok a versei, habár egy-egy ke-másika nem is a legszabályosabban csiszolt. Ez azonban annak a jele, hogy mondanivaló gyorsan bugygatt ki az ajkán és ha gondosan dolgozott volna itt-ott, talán mesterkélt látszana. Verselésének éppen az az érdeme, hogy lelkét, gondolatát, érzését úgy adja, amely Versei kedvesek, gyengédek, mélyek, meleg. Legszebb három darabja: Az édesanyam, én öreg zongorám, Mit szeretek. A többi verse is csupa hangulat és szín. Egy női szívnek és a virágcsokra Pap Ibolya könyve. (k.)

Parus: dragoste si libertate au infirmitati marii de pericole si primizii.....

PIAN BEASTELI ANDOLPH SCOTI

MA UTOLJÁRA 3 ÓRÁKOR 17.— LEIES HELYÁRKAVAL

Üzvegyek szigete

Érdekes módon került meg a Louvreból eltűnt Watteau-kép

A börtön iránt teljesen közömbös vagyok — mondotta a fiatal festőművész, aki eredeti módon tanulmányozta a képet

Párisból jelentik: A francia közvélemény sokat foglalkozik Watteau eltűnt képével (L'Indifférent), amelyet júniusban loptak el a Louvreból és most került meg. A tolvaj, Serge Bogowicz, maga jelentkezett a képpel, amelyet olyan lázasan kerestek mindenütt. A kép ma már megint ott van a Louvreban.

Érdekesek voltak a híres kép visszakerülésének körülményei. Az igazságügyi palotában levő Galerie Marchand-ban hétfőn délután félkétkor egy sereg ujságíró és fényképész áldogált. Rejtélyes telefonértesítés hozta őket össze és „valami szenzációt” ígért. Háromnegyed két-kör ismét ügyvédek jelenlétében egyszerre csak feltűnt a riporterek előtt egy kékszemű, szőkehajszajú, szláv típusú, középtermetű, sovány és kissé álmodozó férfi. Sportöltönyben volt, hóna alatt egy papírba burkolt csomag. Az egyik ügyvéd bemutatta az ujságíróknak:

— Ez az ur a „Közömbös” tolvaja, jelentkezett és visszaadja a híres festményt.

Általános elképdedés, kérdészködések, lobban a magnézium. A fiatalember beszélni kezd: — Serge Bogowicz vagyok, 25 éves francia állampolgár, apám orosz volt, nős vagyok, van egy kisgyermekem, a Szépművészeti Főiskolán tanultam, a Rue Saint Honoré 293. alatt lakom, festőművész vagyok. Gyakran jártam a nemzeti muzeumokba és különösen a Louvreba és

mindig felháborított az a mód, ahogyan a műremekeket restaurálni szokták. — Másfél évvel ezelőtt elhatároztam, hogy

„kikölcsönzőm” a „Közömbös“-t. Junius elején naponta ellátogattam a Louvreba és ujjaimmal naponta kifeszítettem valamit azokból a drótköbök, amelyek a képet tartották. Junius 11-én délután aztán lekasztottam a képet és egy újságba csomagolva, hazamentem. Otthon megnéztem a képet és megállapítottam, hogy olyan részletek vannak benne, amelyek nem lehetnek meg az eredetiben.

Aztán hozzáláttam a restauráláshoz, törölve többek között a diabolót, majd hitelesebb keretbe illesztettem Watteau remekét. Ezután befejeztem a könyvemet, amelynek címe: A remekművek hibás restaurálása.

— Mikor a könyvemet megírtam, rettenetes depresszió fogott el, idegcsokkot kaptam.

A képet, melyet az ágyam fölött vagy az asztalomon tartottam, vissza akartam küldeni és vízbe akartam ölni magamat. Egy színész barátom lebeszélte a végzetes tervről és ügyvédhez vitt. A többi tudják. A művészet szerelme vezetett, a börtön iránt teljesen közömbös vagyok.

A fiatal festőművészt ezután a rendőrségre vitték, ahol megkezdődik a kihallgatása. Délután öt órára a szakértők megállapították, hogy a visszavitt kép valóban az eredeti.

Az ujságírók beszélgetést folytattak a festőművész házmeesterével, aki elmondta, hogy rejtélyes lakója egy hatodik emeleti kis szobában lakott rengetegen keresték fel, de, hogy mit csináltak, azt nem tudja, „hiszen a szoba bútorozatlan volt”.

Az év legizgalmasabb katonai könyve jelent meg Angliában

Milyen háborús kilátásai vannak Nagy-Britanniának

Az angol könyvpiacnak nagy szenzációja van. Liddell Hart régóta beharangozott és nagy érdeklődéssel várt tanulmánya Anglia védelméről (The Defence of Britain) megjelent. A szerző kiemelkedő művére és mondanivalójá sulyosságára mi sem bizonyíték, mint az a tény, hogy a nagy angol hadtudományoktól eltérően, mingyárt a tanulmány megjelenésének másnapján szükségesnek tartották kiadni.

Minden bizonnyal nagy vitát felkavaró könyvet.

Ma nap alatt a könyv az összes világlapoknak ma lett és ezért sietünk mi is röviden ismertetni az év legszenzációsabb katonai munkáját. Kéz a Liddell Hart, akinek kedvéért a nagy hadtudományok eltekintettek a „waitand see” hagyománytól elvől és még azon melegében, anélkül, tudnának rá egyet, bőséges kivonatokban ismét katonapolitikai, hadseregszervezési és taktikai tanácsait?

Liddell Hart a Times katonai munkatársa. Capitan Liddell Hart! Csak kapitány — rendelkezési, vezérparancsnok, de

szavára vezérkarok hallgatnak, a Hore-Belisha, a mostani hadügyminiszter, különösen azóta, hogy a Timesben megjelent tanácsait és próféciáit, a bekövetkezett események oly fényesen igazolták.

ANGLIA FOGYATÉKOS KATONAI HELYZETBEN VOLT

Az év legizgalmasabb katonai munkája sem szűkülökdi, hanem érdekesebb, sőt szenzációs megállapítás. Angol olvasói utólag megdöbbenésére állapítja, hogy

az év szeptemberében Anglia hadi és fegyverkezési készletei sokkal hiányosabbak voltak, mintsem gondolták.

Az utólag hivatalosan beváltt készültségi hiányosságok miatt a helyzetben nézett Anglia a háború első évében. De mingyárt megvigasztalja a hírsíkjait, amikor úgy látja, hogy a válságos szeptember hónapok óta Anglia derekasan dolgozik a honvédelem legfájdalmasabb hiányait nagyrészt már kiküszöbölve.

A hadseregszervezéssel kapcsolatban annak szerkesztésének alapelveit dicséri. Sorra vizsgálja a védelmi adottságait és esélyeit: a levegőben, a szárazföldön.

Az érdekes tagolásban vizsgálja Anglia védelmi helyeit: azaz Anglia, centruma Franciaország, balra Hollandia, jobbszárnya pedig Svájc. Ennek a mesteri vázlatát adja az érdekelt országok erőinek, hadseregszervezettségének, szellemének, hadi erőképességének, valamint a felfokozott tüzérvonalatkozó régebbi tanácsai ma már valóságosak.

A tanulmány azonban főként az angol hadsereg felkészültségét veszi bonckés alá. Liddell Hart az elégtétellel veszi tudomásul, hogy a gyorsapategységekre, a minél teljesebb gépesítésre, a motorosításra, valamint a felfokozott tüzérvonalatkozó régebbi tanácsai ma már valóságosak.

ANGLIA DEFENZIVA HOZHATJA MEG AZ ANGOL SIKERT

Az év végkövetkeztetéseként azonban megállapítja,

Anglia és szövetségesei — és itt Szovjetországot is számításba kell venni — kiképzett hadi erőkkel rendelkezik, amely bizonyos vonatkozásokban a legújabb fegyverkezés mértékében is egyelőre alatta maradnak a tengelyállamok és esetleges szövetségesei erejének.

Amint látjuk, hogy a modern hadviselés, különösen a fegyverkezési technikája terén mutat nagy fejlődést. A háborús offenzíva ma már jóval nagyobb támaszpontokat tesz szükségessé, mint a világháború

Anglia és szövetségesei már eljutottak a védelmi offenzívákra, mely a fokára, mely a győzelem elérését, a „villámháborút” hívó ábránddá teszi. Ezért élesen ellene szegül minden olyan hadseregszervezésnek, mely Angliát és szövetségeseit offenzívára sarkalja. Liddell Hart a defenzívára várja Anglia és szövetségesei győzelmét.

Liddell Hart bíráló elismerik, hogy Anglia, a fegyverkezésének és kiképzésének jelenlegi helyzetét, a fegyverkezését, legalább is szárazföldi erőkkel, a háború sorban az offenzíva aligha kiszűzölthető kiállítására és a taktika tanításából, még a korlátlan anyagi eszközökkel és utánpótlással rendelkező csapatok részéről sem.

A vita máris megindult Liddell Hart új könyve

ve körül, mert annyi provokálóan forradalmi megállapítást kockáztat meg, hogy még a kapitány nagy és sokszor igazolt tekintélye is kevés ahhoz, hogy ellentmondás nélkül térjenek napirendre nézetei fellett.

Liddell Hart egyébként is az az ember, aki fölötte nem lehet napirendre térni. Könyve felett még kevésbé.

ÚJ MÓDSZER

Az offenzív háború helyett Liddell Hart, a hadviselésnek egy újformáját ajánlja Angliának

és ezt ő „szupergerilla” háborúnak nevezi. Ez a „szupergerilla” háború aktív és mozgékony védekezést tételez fel, amelyet időközönként a flotta és a légi haderők offenzívájának kell hatékonyabban tenni. Ennek a szupergerilla háborúnak az a célja, hogy az ellenséget kimerítse és békét kényszerítse azáltal, hogy meggyőzők az ellenséget arról, hogy a mai időkben már nem lehet háborút nyerni.

Angol író Mihai nagyvajdáról, Románia trónörököséről

Hector Bolitho, az angol királyi család életrajzírója, aki az elmúlt évben látogatást tett Romániában és több nagy angol lapban már számtalan cikket írt a román dinasztiáról a „The Monocle” című ismert angol lapban most az alábbi cikket közli, amelyben Mihai nagyvajda neveléséről ír és annak különösen demokráta elveit hangsúlyozza:

„A királyoknak sok előnyük van a diktátorokkal szemben — írja Bolitho, — a legjelentősebb talán az, hogy hogy utódait nevelhetik és tapasztalataikat közölhetik velük. Milyen gyakran halljuk feltenni a kérdést: „Mi történt, ha meghal Hitler?”, vagy „Ki foglalta el Mussolini helyét?”

Angliának azonban uralkodó háza van így nálunk nem tehető fel a fenti kérdés. A trónörökös nevelésének felelőségének egyike az uralkodók legnehezebb feladatának és ma, amikor a brit, belga, jugoszláv és román trónok örökösei még fiatalok és a tanárok valamint a nevelők felügyelete alatt állanak, nem érdektelen áttekinteni azt a változást, amelyen a fiatal trónörökösök nevelési módszere átment, amióta Nagy Frigyes maga az édesanyja záratta börtönbe. Az emberek tulnyomó része nem értékeli

kelően azt az óriási felelőséget, amely a leendő uralkodó felnevelésével jár. Bármely más gyermek előtt száz út is áll, amelyen annakidején majd elindulhat: kalandos pálya, kereskedelmi elfoglaltság, művészet, tudomány, stb. Minden más gyermekből lehet bádogos, szabó, katoná, vagy tengerész de a királyi herceg útja már születése pillanatában megvan szabva. Az ő élete nem lehet romantikus, nem álmodhat arról, hogy majd mozdonyt vezet, vagy, hogy pilóta lesz és ezt a körülményt nem szabad elfelejtenünk, amikor a király és a trónörökös közötti viszonyról szó van. A trónörökös életkörülményei előre meg vannak szabva, saját akarata nem lehet. Mindezekre a dolgokra néhány héttel ezelőtt gondoltam, amikor Bucurestiben tartózkodtam és egy reggel meghívást kaptam, hogy Mihai nagyvajda trónörökösrel menjek el az iskolába.

Ezek voltak legérdekesebb óráim, amelyeket Romániában töltöttem. Bevezettek egy terembe, amely majdnem üres volt; néhány szék, tépkék és vetítő-készülék állt benne. Akkori jegyzeteimet másolom le: „Az iskola hat fiú részére épült, akiket a Románia különböző vidékeiről válogattak össze. Az iskola a palota háta megetté kis épületben van elhelyezve és azt szép, egyszerű, szelidarcu ember vezeti, akiben a tanítók mórozus viselkedését nem lehet felfedezni. Eppen akkor érkeztem, amikor a vetítő-készülék segítségével a tanító előadást tartott. Mihai nagyvajda mellett foglaltam helyet, aki a laterna-magicában a lemezeket cserélgette. A trónörökös együtt játszik, sétál az erdőben és végzi strajer-gyakorlatait iskolatársával és együtt pihen velük. Megismerték egymást, együtt nóték fel és a leendő uralkodó megtanulta, hogyan kell együtt haladnia a nagy többséggel. Mihai herceg magas növésű, szerény és a fiatalság szépsége túlkörződik le az arcáról.

Az angol, belga, jugoszláv és román trón várományosai demokráta szellemű nevelésben részesülnek. Mihai herceg mesélte nekem, hogy mennyire szereti a szórakoztató novellákat, amelyeket szabad idejében olvas. Különösen Edgar Wallacet szerettem — mondotta.

E előadás után beszélgetni kezdtem Mihai nagyvajdával. A beszélgetés angol nyelven folyt. Szeme felragyogott, amikor gépkocsikról kezdtünk beszélgetni.

A trónörökös nem régen a Fekete tengeren tartózkodott egy román hadihajó fedélzetén, amikor borzalmas erejű vihar tört ki. Valóban veszély volt, de Mihai herceg bátrán viselkedett. Egy tiszt, aki mellette tartózkodott elbeszélte, hogy a trónörökös milyen nyugodt volt.”

Az angol királyi család életrajzírója cikke végén több példát említi fel, hogy a multban mennyivel helytelenebbül nevelték a trónörökösöket.

Megállapították a szófiai aktalopás részleteit

Bucurestiből jelentik: A Timpul közli: Paulic kapitány tragédiájával kapcsolatban most váltak ismeretessé azok a körülmények, amelyek között az okiratokkal teli táskának az elidegenítése Szófiában végbement. A gépkocsivezető kihallgatása során elmondotta, hogy Pauliac kapitány azt az utasítást adta neki, hogy vigye a Slavianska Fesseda szállodába, ahol a kapitány leszállott a gépkocsiról és bement a szállodába. Röviddel aztán, hogy Pauliac kapitány belépett a szálló csarnokába, egy férfi jött ki, aki azt mondotta, hogy a kapitány urnak szüksége van az irattáskára.

A gépkocsivezető anélkül, hogy gyanított volna

Angliának szárazföldi, tengeri és légi gerilla-divíziót a világon mindenütt harcba kell dobnni, mindenkor az angol és francia flottára támaszkodva. Ezért Anglia fegyverkezésénél a leginkább szemelőtt kell tartani a légiflotta és a hadiflotta fejlesztését.

A szupergerilla háborút Liddell Hart egyébként a következőképp képzi el.

Az áttörési offenzíva helyett az általánosságban érvényesülő defenzív stratégia mellett időnként mozgó offenzívára kell törekedni. Ezt a „mozgó offenzívát” a következőképp képzi el:

— Meglepetésszerűen helyileg határolt támadásokat kell elrendelni, amelyek az ellenség főfrontjának gyenge pontja ellen irányulna. Tüzérségi és repülő-támadásokat kell intézni a hadtápvonal ellen, a flottát az ellenség távolévi támaszpontjainak elszigetelésére kell fordítani. Különösen fontosnak tartja a szerző a lélektani támadást az ellenséges népek hangulatára. Úgy véli, hogy az offenzív háborút viselő országok hadseregeit sokkal könnyebben lehet demoralizálni, mint a defenzív állásban levő országokét. Már az első megheiusult offenzíva ugyan is erősen rontja az offenzív hadseregek és a polgári lakosságnak bizalmát, kitartását, amivel szemben a defenzív stratégiát folytató államokban a haza védelmének jelszava alatt sokkal tovább lehet fenntartani a lelkesedést és a végső győzelemben való hitet.

Az angol, belga, jugoszláv és román trón várományosai demokráta szellemű nevelésben részesülnek. Mihai herceg mesélte nekem, hogy mennyire szereti a szórakoztató novellákat, amelyeket szabad idejében olvas. Különösen Edgar Wallacet szerettem — mondotta.

E előadás után beszélgetni kezdtem Mihai nagyvajdával. A beszélgetés angol nyelven folyt. Szeme felragyogott, amikor gépkocsikról kezdtünk beszélgetni.

A trónörökös nem régen a Fekete tengeren tartózkodott egy román hadihajó fedélzetén, amikor borzalmas erejű vihar tört ki. Valóban veszély volt, de Mihai herceg bátrán viselkedett. Egy tiszt, aki mellette tartózkodott elbeszélte, hogy a trónörökös milyen nyugodt volt.”

Az angol királyi család életrajzírója cikke végén több példát említi fel, hogy a multban mennyivel helytelenebbül nevelték a trónörökösöket.

Az angol, belga, jugoszláv és román trón várományosai demokráta szellemű nevelésben részesülnek. Mihai herceg mesélte nekem, hogy mennyire szereti a szórakoztató novellákat, amelyeket szabad idejében olvas. Különösen Edgar Wallacet szerettem — mondotta.

E előadás után beszélgetni kezdtem Mihai nagyvajdával. A beszélgetés angol nyelven folyt. Szeme felragyogott, amikor gépkocsikról kezdtünk beszélgetni.

A trónörökös nem régen a Fekete tengeren tartózkodott egy román hadihajó fedélzetén, amikor borzalmas erejű vihar tört ki. Valóban veszély volt, de Mihai herceg bátrán viselkedett. Egy tiszt, aki mellette tartózkodott elbeszélte, hogy a trónörökös milyen nyugodt volt.”

Az angol királyi család életrajzírója cikke végén több példát említi fel, hogy a multban mennyivel helytelenebbül nevelték a trónörökösöket.

Az angol királyi család életrajzírója cikke végén több példát említi fel, hogy a multban mennyivel helytelenebbül nevelték a trónörökösöket.

Az angol királyi család életrajzírója cikke végén több példát említi fel, hogy a multban mennyivel helytelenebbül nevelték a trónörökösöket.

Az angol királyi család életrajzírója cikke végén több példát említi fel, hogy a multban mennyivel helytelenebbül nevelték a trónörökösöket.

Az angol királyi család életrajzírója cikke végén több példát említi fel, hogy a multban mennyivel helytelenebbül nevelték a trónörökösöket.

A lagunák városának örök csodái

Velence, augusztus. Ha az öt világrész valamelyik pontjáról elmondható: itt van a világ közepe, — Velencéről, a nyári hónapokban, bátran elmondhatta ezt az ember 1914-ig, és 1919-től az idejé nyárig. A Szent Márk-tér igazán az volt, aminek Byron nevezte: a világ legbájosabb bálterme, a városi zenekar esti hangversenyét amerikaiak, angolok, franciák, japánok, hinduk, románok, magyarok, németek, minden világrészből, minden országból való, minden rendű és rangú közönség együtt hallgatta a bennszüött olaszokkal, a Florian, a Quadri asztalainál ülve vagy fel-alá sétálva a téren, amelynek márványkockáin valami egészen különös varázsa van a kopogó lépéseknek.

Az idén az olaszok Velence és ez a megállapítás csak annak hangzik furcsán, aki nem tudja, hogy évekkel ezelőtt több idegen beszédőt viszhangoztak a Prokuráciák árkdájai, mint olaszolt. Elmaradtak az angolok, amerikaiak, franciák, — bizonytalan az európai helyzet, utazni kockázatos, mindenben a politika vált urrá a lelkeken és ez megint azt bizonyítja, mennyire a világ közepe Velence még akkor is, ha nem a világ közepe: az, hogy a világ egyszer távol marad Szent Márk terétől, talán még érdekesebb, de legalábbis jellemző tünete a mai napoknak, mint amilyen jellemző hagyománya volt eddig az öt világrésznek a nyári randevu Velencében.

A VERONESE-KIÁLLÍTÁS

Van Velencének valami csöndes, rejtett és finom nagyvilágiassága, amelyet azonban nem amerikai milliomm-hölgyek és az Excelsior mondén társasága plántáltak az évszázados kövek közé, hanem az a hallatlan és halhatatlan kultúra és stílus, amely a colópkönyhös halászkönyomoruságos települést Velencévé építette ki.

Micsoda művészei ezek itt — például — a kiállításrendezők! Négy év előtt Tizian, két év előtt Tintoretto, az idén a harmadik velencei festőfejedelem, Veronese kiállítása, szinte iskolapéldái lehetnének, hogyan kell tálalásokat rendezni. Az előző kettő Sansovino renaissance márványremeké, a Palazzo Pesaro termeiben, az idejé a görögök Ca Guistinian-ban, amelynek csúcsos ablakai röntgenzöld izzással fénylenek az éji Canale Grande felett. A Veronese-kiállítás ugyanis éjjelig nyitva van, — a keskenyablaku palazza csak mesterséges világítással szolgálhat kiállítási helyiségül és így egészen mindegy, mikor nézi az ember Veronese-t, nappal vagy éjszaka.

Tiziant és Tintoretót nem is lehetne elképzelni az ilyen felfokozott fényatmoszférában, de Veronese-nek nem árt, hiszen a velencei renaissance három festő-fejedelme között ő az, akinél nem a lelki mélységeken, a mondanivalók fenségén, hanem a festői eszközök csillogásán van a hangsúly. A három között ő a „mondán”-művész, aki nem adhatja azt a főlemelő és gazdag gyönyörűséget, amelyet Tizian kiállítása adott négy éve, nem adhatja azt a megrázó, életreszózó, sőt talán művészettörténeti jelentőségű kinyilatkoztatást, amelyet Tintoretótól kaptunk két év előtt... — ez a Veronese-kiállítás, érzéki szinompájával, az újjáépített korai renaissance-palota elegáns simaságú falai között, a nemes márvány lépcsőház modern piros bórplamlagaival, a fehérkésztűs, egyenruhás teremőrök sorával és a Canale-ra nyíló finom kis bárjával, inkább nagyvilági látványosság, ennek a szónak persze legelőkelőbb értelmében.

EGY ÉLŐ MANET-FESTMÉNY

Sima, angol ruhájában, csontkeretes pápaszemmel, egyik oldalán elegáns lovagjával, másik oldalán parányi japán pincsiével, ott járkál a kiállítás termeiben egy gyönyörű olasz arisztokrata hölgy, akit előző este a híres Harry's bárban láttam.

A Harry's bár a nagyvilági Velence esti találkozóhelye. Nem sokkal nagyobb egy gufaskatulyánál, évekkal ezelőtt csak amerikaiak és angolok látogatták, ma ez is előkelő olaszoké.

A szép asszony színházból jött társaságával. Az urak fehér smokingban, egy idősebb úr, jellegzetesen olasz arisztokrata, feketében. Ismerős arc: legutóbb egy mozi filmhíradóján talákoztam vele... A szép asszony olyan volt, mint egy tünemény, — megpróbálom leírni.

Magas, karcsú, finomvonalú alak, a mozgás dalamos gráciájával, az a legnemesebb életfántsont-szerű arc, amelyet csak délszaki nőkön lát az ember, náluk is igen ritkán. Az arcon nincs egy szemernyi rizspor, csak a gyönyörűvonalú száj vépiros a ruztól. Óriási fekete szemek, finom, vékony orr, fekete haj, a nyakstírból a fejre fésülve, ahogy nagyanyáink hordták és ma a legdivatosabb

hölgyek. Földig érő fehér ruhát visel, olyat, hogy erről sem tudja az ember: a nagymama estélyi ruhája-e, kissé modernizálva, vagy modern estélyi ruha, kissé régies stílusban... még a nyolcvanas évek turnírjének enyhe maradványa is látható rajta. Az egész ruha — keményített hófehér igaz csipke, nyakig zárt. A hölgy pompás homlokán, amely nyílt és büszke, antik velencei munkájú arany pillangó, két fülét is ugyanilyen arany pillangók szórítják le, a ruha dereka alatt, a negyedik arany pillangó terjeszti ki szárnyait.

Nem tudom levenni róla a szememet — egy meglevenedett Manet-kép ül előttem a bárban és cocktailt iszik. Az élmény „művészi” hatása olyan erős, hogy kezdek nem bízni az ítéletemben... férfi szemmel és művészi szempontból káprázatos jelenség ez a nő, de vajon milyen lehet női szemekkel nézve?

Megkérdem a társaságomban levő hölgyet, aki csak ennyit mond irigy kis felsóhajjal: — Tüneményes...

Megkönnyebbülten lélegzem fel. Ha ezt a jelenséget, aki rám egy meglevenedett Manet-kép csodájával hat, mint szép és divatos nőt is elismeri az, aki erre a legilletékesebb: a másik nő... teljes mértékben igazolva vagyok.

Amikor másnap a kiállításon angol pulloverban, szemüvegesen látom viszont... mögöttem láthatatlanul még mindig az a tünemény kísért, aki előző volt.

Megkérdem a teremőrtől, ki ez a hölgy, akit látatlanul látok: — Contesa Volpi di Misurata... a miniszterleánya...

Most már legalább azt is tudom, ki volt filmhíradóról ismert idős úr a bárban...

GOLDONI ÉS EGYEBEK

Sok a ragyogóan öltözött, szebbnél szebb az a Goldoni-játékok nézőterén is. Az idén, San caria édes, ódon kis terén a Ventaglio-t játsza a Bragora-n a Campiello-t. Csak az előbbi tem meg, — elragadó könnyed kis komédia, a dő és könnyed előadásban, a leghitelesebb környezetben, de a „genius loci” annyira belejött az előadásba, hogy azt hiszem, több része élmény varázsában, mint a darabnak és az ékét kitűnő színészeknek.

Nekem Goldoniról mégis az a kedves mondja el a legtöbbet és legmeghittetebbet, ami talapzatán ott sétál a mosolygó öregúr az ő ve népének feje felett, a róla elnevezett kis ter szongó larmájában. Igen, sétál. Más szobrok patétikusán; vagy ülnek, az öröklét dermedt ságával. Goldoni szobra jár... az öregúr ke sétapálya... ugyanígy sétálhatott, amikor még kószált a földön az ő aranyos velencei népe és még nem emelkedett feje fölé a halhatatlans

Lehet, hogy irigylet is engem, aki befordul Rialto felé, ahol az a kedves kis kocsmakert hid aljában, lehet, hogy irigylet engem és szí leszállna talapzatáról, hogy megigyeke velem egy hár sört valamelyik kis asztalnál a Canale G partján...

Vasárnap szentelik meg Józseffalván az elujonnan épített hajlékot

Józseffalváról jelentik: Az a gyönyörű lendületű segélymozgalom, amely a romániai magyarság tömegeit mozgatta meg a tüzkatasztrófa áldozataul esett bukovinai székeley község újjáépítésére az első látható eredmény állomáshoz érkezett.

Szombaton fejeződik be a legelső újjáépített józseffalvai lakóház és istálló építése. A legelső a nyolcvannegyedik közül. A józseffalviak ezt a nevezetes eseményt bizonyosan örökönyves szemmel ünneplik majd meg, de lélekben ott örvend velük mindenki, aki adományával hozzájárult Józseffalva újjászüléséhez. V nap ünnepi istentisztelet után Németh Ká dr. plébános szenteli meg az elsőnek elkészült házat.

A jövő hét folyamán Boga Alajos dr. nonok, a Katolikus Népszövetség megbíz ból a segélymozgalom vezetője és Rátz Mi építész, az építkezési munkálatok technikai zetője Józseffalvára utaznak, hogy személy győződjenek meg a most már teljes irány kezés előrehaladásáról.

Tanulságos történet a női életkor bevallásáról

Ennek a történetnek a kezdete tizenöt évvel ezelőtt játszódott le.

Egy magános özvegyasszony — mondjuk: Kenderesi Kunigunda — felkereste az egyik temetkezési vállalatot és bejelentette, hogy tagnak kíván belépni. Így kívánta a maga temetkezési költségét biztosítani, mert a nyugdíja olyan kicsinyke volt, hogy abból erre a célra nem tudott semmit félretenni. Közölték vele, hogy csak abban az esetben veszik föl, ha még nem mult el hatvan éves. Kenderesi Kunigunda habozás nélkül távagya:

Ötvenöt éves vagyok.

Elhitték neki és nem kívántak születési igazolványt. Megcsinálták vele a nyolcezer leies temetkezési biztosítást.

Az alacsony járulékokat Kenderesi Kunigunda tizenöt esztendőn keresztül pontosan fizette.

Nemrég súlyosan megbetegedett és végét érezte. Magához hívatta egy másik özvegyasszony ismerősét, mondjuk Kondorosi Euláliát és így szölt hozzá:

— Édesem, a fiókomban van a nyolcezer leies temetkezési biztosításon. Vedd magadhoz és ha meghalok, vedd föl a pénzt és temetess el!

Két hét múlva csakugyan meghalt.

Kondorosi Eulália gondoskodott a temetésről úgy vélte, a temetkezési egyesülethez ráér a temetés után is elmenni, addig majd előlegezi a költséget a sajátjából. Úgy csinálták meg a temetést, hogy az pontosan nyolcezer leibe került. Kondorosi Eulália kifizette.

Harmadnap elment az egyesülethez. Magával vitte az elhunyt valamennyi okmányát, születési bizonyítványát, házassági levelét, személyazonossági könyvecskéjét, állampolgárságát. Valamennyi azt mutatta, hogy Kenderesi Kunigunda hetvenkilenc éves volt halálakor.

— Nem fizetünk! — mondták az egyesület vezetői — mert nagysága minket félrevezetett. A

beiratkozásnál ötvenöt évet mondott be, holott már hatvannégy volt és mi nem veszünk fel hatvan éven túl.

Hiába volt minden rábeszélés, hiába volt védi közbenjárás, az egyesület nem fizetett.

Kondorosi Eulália nem kapja meg az első, nyolcezer leit. És mindez azért van, mert a nője annak idején kilenc esztendővel fiatalított gát.

Petőfi

A nagy költő válogatott versei Franyó Zoltán előszavával.

Kis izlésesen kiállított könyvecske felelőttünk. Kicsiny a könyv, de gazdag a tartalma. Petőfi válogatott versei Franyó Zoltán szavával. Ebben az előjáró beszédben t van minden, ami Petőfi különös időszereplés vonatkozik. Petőfi előbb, mint valaha, kilenc év távlatából is újszerűbb, mint bármely gyar költő. Az örök magyar gondolat szöveg, aki mint minden sorsküldött költő, egy vatese is fajtájának. Nagy szolgálatot tett, nyó Zoltán, hogy kiadta ezt a könyvet. Mer tőfi versei ugyanolyan szükségletet jelent számunkra, mint a mindennapi kenyér. Rom magyarsága számára várvárt különösen könyv, mert a régi kiadások már elkalló tűnedezőben vannak. Ez a szép kiállítás Petőfi kultuszának üde, friss levegőjét b örvendünk, hogy megjelent és úgy véljük sárló áldozatosságban akkor sem lesz hián Franyó Zoltán valahogy módot találva e arra is, hogy egy új kiadásban Petőfi összes teményeit tegye hozzáférhetővé számunkr (Flaneu

1939. augusztus 26.

Negyven óra alatt ér egy levél Amerikába

Részletek az első angol-amerikai utasszállító gép indulásáról.
A Caribou szenzációs teljesítménye

Southamptonból írják: Amikor a Southampton-Central állomáson kiszállottunk a vonatból, vigasztalan ólomosó fogadott. Innen mintegy húsz perc Hytheba, a kikötő egyik külvárosa, ahová egy hónappal ezelőtt a „Yankee Clipper” érkezéséhez vonultunk ki, most pedig a „Clipper” riválisának, az angol „Caribou” óceánjárónak a startja az alkalom, amely Hytheba vonz.

A „Caribou” indulása azt jelenti, hogy Anglia is beleszól abba a gigászi versenybe, amely az Atlanti óceán átrepülését hétköznapi megszokott közlekedési tevékenységgé akarja átírni. Ha a Caribou utja beválik, az angol Imperial Airways rendszeresíti a járatait Southampton és Newyork között s akkor egy héten háromszor-négyyszer lehet átkelni az Atlanti óceán felett.

Az Atlanti-óceán háromezer kilométerre nem a legrosszabb a világ légiútjai között. A szakértők azt mondják, hogy nem is kecséget ültetősebb anyagi eredményekkel. Az államok resztizse szempontjából azonban fontosabb. Ezért érthető, hogy a világ fontosabb légihatalmai között

nagy versengés indult meg ezen a vonalon.

A francia Mermoz már 1930-ban lehetővé tette hazája részéről a rendszeres járatokat. A francia járat azonban Délamerikának visz. A németek 1936-ban Zeppelin-járatokat indítottak Frankfurt és Newyork között. Ezután jelent meg a színen Amerika, a híres Yankee Clipperrel, amelyet, mint ismeretes, hat héttel ezelőtt adtak át a rendszeres forgalomnak.

Az angolok június elsejére akarták elindítani az első járatot, hat héttel megelőzve az amerikaiakat; a start előtt azonban a hatalmas Bristol-motorok konstruktor-mérnöke kijelentette, hogy nem vállal felelőséget, ha a motorokat előbb a legalaposabban ki nem próbálják s erre a célra nem kevesebb, mint

négyezer órai „bepülést” kívánt.

A Caribou tehát hónapokig repdesett a Wight szigete körül, amíg a konstruktor ki nem jelentette, hogy „al right, startolhat.”

A Yankee Clipperen 375 dollárba kerül az egyszeri út. Körülbelül ennyi lesz a Caribou menetdíja is.

Anglia—Amerika 40 óra

Miközben az autó Hytheba visz, angol kollégáim elmondják, hogy a „Caribou” mai első utja alkalmából még nem visz utasokat.

Az utasok helyét hatalmas postaszakok foglalják el, amelyekben nem kevesebb, mint hetvenezer levél indul Newyorkba és Amerikába.

Ha a járat rendszeresül, akkor az angol posta valószínűleg olyan szerződést csinál az Imperial Airways-szel, amelynek alapján

az Anglia és Amerika közötti posta-forgalmat repülőgéppel fogják lebonyolítani, még pedig — erről is szó van, — valószínűleg anélkül, hogy ezzel a postadíj-szabást megdrágítanák.

Ha az angol posta elgondolásai beválnak, akkor egy év múlva

a Londonban feladott levelek 40 órával később már Newyorkban vannak.

Sőt, miután Newyork öt órával van később a londoni időszámítás szerint, — a valóságban 36 óra alatt érkezik meg. Ilyen elgondolás mellett egy Romániában feladott levél a közeljövőben 50 óra alatt érkezik meg Newyorkba.

A Caribou délután két óra tizenöt perccel startolt Southamptonból s 4.55-kor érkezett meg az irországi Foynsbe, ahol a levegőben tankolt. Ez a művelet azért vált szükségessé, mert a Caribou ugy van konstruálva, hogy motorjai csak huszonhat tonna súlyt vihetnek föl a levegőbe. Ezzel szemben ennek az új gépnek

a harmincötórás utra legalább 3500 liter benzint van szüksége,

amely olyan nagy súlytöbblet, hogy nem tudna vele fölemelkedni. Ha viszont már fenn van a levegőben, könnyen elbírhhatja. Ezért van szükség erre a szinte cirkuszi erőmüvelvényre, amelyet ugy valósítanak meg, hogy Foyns felett egy tankrepülőgéppel száll fel, amely a Caribou fölé emelkedik s innen aztán csővön keresztül „szontatják” meg a Caribout. A művelet körülbelül tíz percig tart s ezt egy elmés szivőberendezés teszi lehetővé.

A tankolás után a Caribou másnap déljelűt tizenegykor az újfundlandi Botwoodba érkezik, ami légvonalban 3200 kilométer, ott leszáll, majd utját tovább folytatva, este nyolckor érkezik meg a kanadai Montreálba

és éjfélkor Newyorkba.

Az újfundlandi és kanadai leszállás természetesen kerüli és idővesztést jelent. hiszen a southampton—newyorki utat rövidebb vonalon, hamarabb is meg lehetne tenni. Ennek a technikai elgondolásnak azonban birodalompolitikai háttérre van: a brit társországok szorosabb egybefűzése.

A PÍLÓTA ELSŐ UTJA AZ ÓCEÁN FELETT

A gépet Kelly Rogers, egy ír származású pilótakapitány vezeti. Harmincötéves s ez

első utja az Atlanti-óceán felett. Rogers kapitány évek óta áll az Imperial Airways szolgálatában s 1937-ben ő vezette az első angol hidropánjárókat, amelyek Angliából a Nilus irányát követve, a délafrikai Victoria-tóig repültek.

— Nagy örömmel indulok utnak, — mondja Rogers kapitány mosolyogva, amikor megtörténtek a bemutatkozások.

— Semmi igazi és komoly nehézségre nem számítunk.

Az időjárás, sajnos, nem a legkellemesebb. Az eső persze semmi, de a prognózis az, hogy az egész uton mindenütt homiokszelünk lesz és állandó felhős égünk. Számításaink szerint Újfundland közelében, illetve aztán, hogy Botwoodot elhagyjuk, ér az első kellemetlenség; ott ugyanis

állandóak a zivatarok.

Elgondolásaim szerint alacsonyan fogunk repülni s csak akkor emelkedünk magasra, ha menetirány tekintetében kénytelenek lennünk a csillagokhoz igazodni. Az öt főnyi legénység egész idő alatt „munkában” lesz. Így tehát

a harmincötórás ut alatt alvásról nem igen lesz szó.

Majd kialusszuk magunkat Newyorkban... — Óriási izgalommal indulunk utnak, — folytatja mosolyogva, mert öitünk közül A. G. Coster, az első rádió-tiszt az egyetlen, aki már résztvevő atlanti légiúton.

A többieknek ez az első utjuk.

Long, a másodkapitány harmincötéves. Frost, a harmincötés első tiszt, eddig az Imperial Airways kísérleti telepén dolgozott s azelőtt légitérképeket vett föl. Wilcocksan, a második rádió-tiszt az egyetlen, aki katonai pilóta volt a társaságban.

A pilóták máris indulnak, a kis motorcsónaknak a „Caribou” felé, amelyet egyelőre még nem látunk. Mi egy öreg, kiérdemesült motoros-hajón indulunk el a bucszutasra.

STARTOL A 700 LÓERŐS GÉP

Két óra múlt. A motoroshajó lassan halad végig a Southampton Wateren. Luxusjachtok mellett haladunk el s a Wight-szigettel szemben, egy kanyarodóban érvszer csak ott áll előttünk a Caribou. Eddig csak fényképen láttam s első látásra ez a huszonegytonnás gép nem is néz ki túlságosan nagygnak. Négy hatalmas Bristol-Perseus motorja, az angol motor-technika büszkeségei, a szárnyakkal egyvonalat alkotnak.

Hétszáz ló ereje repíti őket.

— G — AFCV — olvasom a gép jelzését a Caribou farán, közvetlen a farok alatt és egy kis meglepetéssel veszem észre, hogy milyen kicsik az ablakai. — Persze, az óceán felett nincs mit nézni, — gondolom. A gép orrán, szinte elrejtve, az Imperial Airways címere s a gép neve. A szárnyakon vörös vonal húzódik végig. Minden óceánjáró repülőgépen ott van ez a vörös stráf, melynek jelentésére nézve senki sem tud felvilágosítást adni.

Két óra tizenöt perc. A „Caribou” négy motorja egymásután gyul be,

a repülőhajó egy pillanatra megmozog, aztán minden átmenet nélkül sebeseen szaladni kezd a vizen.

Most egy pillanatra megállni látszik, aztán haladni, hogy hangot változtat a motor. Par másodpercig a hullámok szinte eltakarják az ezüstszínű testet s csak a fekete örvényt lehet látni, amit maga után vágott, aztán lecsapódnak a hullámok és

az ezüsthajó lassan és méltóságteljesen felemelkedik a víztükrök föl.

A közönség éljenez, egyesek az esernyőjüket lóbálgatják a levegőben, a fényképezők lázasan dolgoznak s mögöttem idegesen berreg a „mindent lát és mindent hall”.

— Az egész start mindenestől huszonkilenc másodpercig tartott, — mondja egy kollégám és elégedett mosollyal teszi zsebre a jegyzetét...

A német Talleyrand, aki a lehetetlent is lehetővé tette boszorkányos diplomáciai ügyességével

A német Talleyrand, ezt az ékes diplomáciai jelzőt kapta már régebben Pápen, aki minden eddigi sikerét most megkoronázta azzal, hogy nyélbe ütötte az orosz—német megnemtamadási szerződést. Ő volt az, aki az előkészítés munkáját a színi-falak mögött végezte, még pedig olyan határtalan ügyességgel, hogy csak a szerződés aláírása előtt jutott a demokráta államok illetékeseinek tudomására e tény. Eből az alkalomból nem lesz érdektelen, hogy Pápen személyiségével, eddigi működésével közelebbről megismerkedjünk. Von Pápen westfalai származású előkelő juncker, aki eredetileg katonának készült és sokáig szolgált egy ulánus ezredben. A rendkívül megnyerő külsejű tisztet csakhamar a washingtoni német követtséghez osztották be szolgálattételre, ahol azonban a háború kitörése után kellemetlensége támadt és politikai okokból azonnal el kellett hagynia az Egyesült Államokat. Ezután a német főhadiszállásra került, Falkenhayn Palesztinába küldte különleges megbízással, amelyet ő a legnagyobb megelégedésre hajtott végre.

A háború után egy ideig felesége birtokán tartózkodott Pápen, de csakhamar ismét teljes erővel belevetette magát a politikába. A Germania című konzervatív lapnak lett tulajdonosa és Hindenburg marsall kormányzatába került, aki felette megszeretette. Pápen Bismarck örökét foglalta el azután. Hindenburg kívánságára kancellár lett, azonban már kü-

szöbön volt a hitlerizmus. Át kellett engednie helyét Hitlernek és ismét magányba vonult. Az 1934 június 30-i véres nap után ismét megjelent a politikai porondon és Marburgban nagy beszédet tartott, amelyben igen éles bírálatot gyakorolt. Hogy mi történt ezután, azt némi homály fedi. Pápenről megint jó ideig nem lehetett semmi sem hallani. Később azonban Bécsben jelenik meg — mint később kiderült — azzal a megbízással, hogy a csatlakezést megmunkálja. Ő feladatát véghez is vitte, de a csatlakozás ünnepeit alkalmával már megint nem látható sehol, mintha csak megfellekedtek volna róla.

Azonban nemsokára újabb megbízást kapott. Mint Németország követét küldték Ankarába, hogy a törökök barátságát megnyerje. Pápen későn érkezett. Az angolok megelőzték. Nem tehetett már semmit Németország érdekében. Sőt akadt egy kellemetlen találkozás is Valahol összekerült Potemkin orosz követtel, aki éppen az angolok ügyében járt Ankarában. Természetesen igen udvariasan az időjárásról beszélgettek. Azóta azonban megváltozott az időjárás és ki tudja, hány beszélgetést váltott Pápen Potemkinnel, de jóval érdekesebb témákról. Valószínűvé teszi ezt a létrejött orosz—német megnemtamadási szerződés. És Pápen már megint utazik. Ismét Ankarába. Vajon mit szándékozik ott tenni a német Talleyrand?

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyakorlatnak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre ár.

Szomorú szegénység

a mai kor állandó jelensége. A vagyonok leolvadtak, a jövedelmek megapadtak, azonban még mindig boldog ember, akinek — bár kisebb karéj a réginél — megvan a mindennapi kenyere. Hány ember él azonban köztünk, akinek nem jut a mindennapi kenyérre. Hány ember él köztünk, akinek nincsen lakása és a nyarat parkokban, hidak alatt, kertekben tölti! Hány ember lesz az őszi hűvösség és a téli hideg bekövetkeztével fedél, meleg ruha és tüzelő nélkül! Még csak augusztus végén vagyunk, de máris jelek mutatkoznak, amelyek a mai szegénység óriási megnövekedésére mutatnak.

A szerkesztőség ajtaján gyakran kopogtatnak szegények, akik azzal a reménységgel jönnek, hogy támogatást kapnak. Jönnek férfiak, nők, fiatalok, öregek, akik nem tudnak munkát kapni, vagy pedig már munkakeptelenek. Hacsak lehet, igyekezünk rajtuk segíteni. Nem kérdezzük, kicsodák, kicsodák, milyen vallásuk, milyen nemzetiségük. A rendelkezésre álló kicsiből igyekszünk nekik valamit juttatni. Azonban most már magunk is tanácstalanul állunk, mert lapunk szegényalapja, amelyet jószerű olvasóink adományai alkottak össze, teljesen kimerült. Pedig az elkövetkező hetekben, hónapokban ismét várhatjuk a szegények szerepének kopogtatását.

Megint olvasóinkhoz fordulunk, akik minket sohasem hagytak cserbe, amikor a szegények és elesettek, az inségesek, betegek és nélkülözők ügyében hozzájuk fordultunk. Isten nevében kérjük azokat, akik a mai mindenkinek súlyos időkben néhány leit nélkülözni tudnak, hogy ezt a felebaráti szeretet jelében juttassák el a Déli Hírlap szegényalapjára. Mindenki csak annyit adjon, amennyit tud. De ha mindenki meghallgatja kérésünket, akkor tekintélyes összeg fog összegyülni, mert régi igazság, hogy sok kicsi sokra megy. Ha nem leszünk kénytelenek a hozzájuk forduló szegényeket üres kézzel elküldeni, az olvasóink érdeme lesz, akiket azért bizonyára megjutalmaz az ég és megáldja őket ivadékaikban is.

— **Meghalt Róma kormányzója.** Rómából jelentik: Colonna herceg, Róma kormányzója, csütörtökön reggel meghalt.

— **A KIRALYI HELYTARTÓ A PÉNZÜGY-IGAZGATÓSÁGON.** Marta Alexandru dr. királyi helytartó tegnap meglátogatta a pénzügyigazgatóságot, ahol hivatalos szemlét tartott.

— **AGYONLÖTTÉK BOLIVIA ÁLLAM-ELNÖKÉT.** La Pazból jelentik: Busch Germant, Bolivia államelnökét revolverrel agyonlőtték. A kormányzást Quintamillo tábornok hadseregfejőse vette át.

— **SZTRAJK ELŐTT AZ ANGOL VASUTI MUNKÁSKAK.** Londonból jelentik: A munkaügyi miniszter tárgyalásra hívta meg az állami vasuti munkások vezetőit. A vasuti munkások ugyanis sztrájkra készültek és úgy volt, hogy a munkát szombaton beszüntették. A nemzetközi helyzet súlyosságára való tekintettel a munkaügyi miniszter arra kérte a munkásokat, hogy halasszák el a sztrájkot, de a munkások a kérést visszautasították.

Augusztus 25.
Péntek
Lajos

dődött meg Szibéria meghódítása. A bojárak árukodásait és lázongásait véres kegyetlenséggel toltotta meg. Haragjában még saját elsőszülött fiát is megölte.

1892. augusztus 25-én született Alibunár községben Juhász Kálmán dr. római katolikus plébános, ismert egyházi történész. Legnagyobb műve A csanádi egyházmegye monostorainak történetét is.

1900. augusztus 25-én halt meg Nietzsche Frigyes német bölcsész. A szép, jó és nemes szellemi értékek uralmát hirdette és az idealizmus világának előkészítését sürgette. Számos könyve közül a legismertebbnek a címe: Igyen szólj Zarathustra. Ebben parabolákat közöl, amelyekben lefektette bölcséletének irányelveit.

— **Szeptember 1-én kezdődik a tanítás.** Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium tudomásul adja, hogy a törvény előírása értelmében a középiskolákban a tanítás szeptember 1. és 8-ika között kezdődik, amikor megtartják az előírás szerinti vizsgákat és szeptember 9-én megnyílik az iskolai év intéstitúzzal és a nemzeti zászló felvonásával. Valamennyi tanár köteles szeptember 1-én reggel 8 órakor megjelenni az iskolaépületben.

— **UJABB LETARTÓZTATÁSOK A GYÓGYSZERÉSZ-PANAMA ÜGYEBEN.** Bucurestiből jelentik: Úgy hírlik, hogy az egészségügyi minisztérium gyógyszerészeti osztályában felfedezett visszaélések egyre nagyobb arányokat ölt. Ismeretes, hogy letartóztatták Petrescu dr.-t, a gyógyszerészeti igazgatót. A vizsgálóbíró most újabb letartóztatási végzéseket adott ki Litmann Blum, valamint Kenea Diamant bucurestii gyógyszerész ellen. Valószínűnek tartják, hogy még több más letartóztatást is foganatosítsanak.

DIANA

enyhülést hoz

(—) **SULYOS BALESET A KÖBANYÁBAN.** A Susanovic község határában levő köbányában dolgozó Mitar Moise munkás felesége, a tizennyolc évesztendő Mitar Maria ebédet hozott a férjének, majd nézegette a közúti gép munkáját. Közben olyan közel került a transzmissziós szíjhoz, hogy az elkapta a balkarját és többől kiszakította. A súlyosan sebesült fiatal asszonyt a lugosi kórházba szállították.

(—) **A craiovai hadbírósg három és félevesi fogházra ítélte Zubor Imre dr. aradi ügyvédet.** Ismeretes Zubor Imre dr. ismert aradi ügyvéd ügye. Mint emlékeztetés, Zubor Imre dr. áprilisban került a temesvári hadbírósg elé, amely három évi fogházra ítélte. A védőügyvédek formai okok miatt az ítélet megsemmisítését kérték és így került az ügy a craiovai hadbírósg elé. A craiovai hadbírósg tegnap tárgyalta Zubor Imre dr. ügyét, amelynek során az aradi ügyvédet 3 és félevesi fogházra ítélték. Zubor Imre dr. felfolyamodással élt.

(—) **ELFOGOTT RABLÓK.** Craima szörény-megyei községben még a télen öt bekormozott arcú férfi behatolt Fruntescu nyugalmazott tanító házába. Az öreg tanítót és feleségét addig verték, a míg azok előadták nyolcvan ezer leinyi készpénzüket. A nándorhegyi csendőrségnek hosszas nyomozás után most sikerült a rablókat kézre keríteni. Ezek Mateon Isóf craimai, továbbá Turnea Pavel, Dragu Ion, Cucuruz Ion és Cucuruz Pavel bolvánciai leányok. A rablást, amelynek Mateon Isóf volt az értelmi szerzője, beismerték. Valamennyit átkísérték a karánsebesi ügyvédszég fogházába.

(—) **HOLTTEST AZ ORSZÁGÚT MELLETT.** Nándorhegy közelében az országút mellett holtan találták Walter Gyula hatvankét éves munkást. Valószínű, hogy lefeküdt a fűbe aludni és álmában érte a halál.

(—) **GYASZHÍR.** Kádár Mihályné, született Pollák Ilona volt postatisztviselő, hosszú és kinos szenvedés után gyengyenné esztendő korában elhunyt. A megboldogultban Kádár Mihály nyugalmazott postafőnök feleségét, Kádár Károly unokahúgát, Kádár Antal pedig m.stoha anyját gyászolja. Temetése ma, augusztus 25-én, pénteken délután hat órakor megy végbe a józsefgyári temető halottas házából.

— **A TARTOS VIZUMOK UJ DIJZSA BASA.** A hivatalos lap legutóbbi száma a konzuli tarifa 1934. március 1-en megjelent rendelkezéseinek 6. pontját megváltoztató királyi rendeletet közöl. Ez az utlevél egész tartamára szóló, bármennyi beutazásra jogosító állandó vizumokra vonatkozik. Az új rend szerint az ilyen tartos román vizum ára 340 lei mindazon államok polgárai részére, akiknek a viszonnosság jogán tartos vizumra igényük van. Az eddigi rendelkezések szerint az Egyesült Államok polgárai számára ennek a vizumnak az ára 1700 lei volt, egyébként pedig csak Franciaország, Anglia és Csehszág állampolgárai számára volt megadható 340 leifért. A jugoszláv átutazó vizum, román állampolgárok részére, a Jimbólia-Velike-Kikinda-Szöreg vonalakon, min eddig, ezután is 10 dinár, illetve 30 lei marad csak a határállomáson, illetve a vonaton kapható és fizetendő a határrendőrség tisztviselő kezéhez. Az új rendelkezés is fenntartja az eddigi rendszert, hogy úgy ezek a vizumárak, mint a közönséges vizumok megszabott árai minímális díjak és bármikor felemelhetők a viszonnosság elve alapján, ha más állam a román állampolgárok vizumdíját emeli. A határszéllalosság részére a külügyminisztérium külön megállapodásokat létesíthet a szomszédos állam kormányzaival.

— **Kolerajárvány az ázsiai országokban.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy Irán, Afganisztán, Brit-India, Beludisztán, valamint az Arab tenger, Perzsa öböl, Adeni öböl és Vörös tenger vizei által mosott területek kolerafertőzöttek és minden áru és személy, aki, vagy amely ezekről a területekről érkezik az országba, kizárólag csak Constantán, vagy a Duna sulinai kikötőin léphetnek be, ahol megfelelő egészségügyi ellenőrzés alá kerülnek.

(—) **ÁSATASOK TEMESTORONTALMEGYEBEN.** Daicovici Constantin egyetemi tanár, régészeti tudós Temesvárra érkezett és érintkezésbe lépett Miloia Joachim dr. muzeumigazgatóval, aki megismertette vele a Bácságban végzett ásatások eredményeit. Elhatározták, hogy az ásatásokat folytatják, mert biztosra veszik, hogy még számos ókori leletet sikerül feltárni. Az ásatást már a legközelebbi időben a Zsadány község határában levő avar sáncoknál kezdik meg.

(—) **MUNKATÁBOROK LÉTESÍTESE.** A társadalmi szolgálat Temes tartománybeli vezetősége elhatározta, hogy szeptember elsején különböző helyeken három hetes munkatáborokat létesít. Ezeknek helyei a következők: Temes megyében Kovasznice, Krassó megyében Prigor, Óborlovény, Garbovác, Dalbosee és Vasziava, Szörény megyében Iđiora és Kapriora, Hunyad megyében Piski és Alváca.

(—) **szENTSEGIMÁDÁS.** A belvárosi plébániatemplomban ma, pénteken reggel hét órától este hét óráig szentsegimádás lesz.

(—) **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Barciuc Alexandru, Makai R. zália Erzsébet, Schmelzer Miklós, Dauerbach György Mihály Albert, Mayer Sebestyén Ádám.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLTATA:

Péteken, augusztus 25-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Unirii téren levő Weisz gyógyszerház.

A II. kerületben a Traian téren levő Kígyó gyógyszerház.

A III. kerületben a Miron Costin ucca sarkán levő Merker gyógyszerház.

A IV. kerületben a Preyer uccában levő Ungvári gyógyszerház.

A V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

M Ű S O R :

PÉNTEK, AUGUSZTUS 25.

APOLLO: Az emberek láncokban és Az arcok ügynök (angol filmek)

CAPITOL: Tilos utakon — Konfliktus (francia film)

CORSO: Az utolsó barrikád (angol film)

SCALA: A zendai fogoly és Susanne leopárdja (angol filmek)

193. augusztus 26.

Óda a kétszázötven leiesekhez

Eljöttetek, ti kedvesek,
uj kétszázötven leiesek.

Sajnos, még nem is láttalak,
pedig már régen vártalak.

Külsőtököt nem ismerem,
még nem ringatott tenyerem.

Nem tudom még, hogy milyenek,
nem tudom, hogyan pengenek.

Kicsinyek-e, vagy tán nagyok,
hej, nagyon kíváncsi vagyok.

Uj pénzek, im, köszöntelek,
bár még meg sem ismertelek.

Kétszázötvenszer ujjongok:
csak jőjjetek, ti boldorok.

Szívem elétek hegedül,
jőjjetek, de ne egyedül.

Es stílusosan jőjjetek,
akként, mint szól a nevetek.

Ó, jőjjetek, vár tenyerem,
jőjjetek kétszázötvenen!

KORÓ PAL

— **Selymet lopott Aradon egy temesvári kisleány.** Tegnap délután négy ismeretlen fiatal lány állított be a Colonel Pirici-uccában levő József-féle rőfös üzletbe és ott selymet lopott. A kereskedő különböző árút rakott a táskájába, a vevők azonban hosszas alkudozás után megtagadták, anélkül, hogy valamin vásároltak volna. A kereskedő azonnal megállapította, hogy az egyik kiskuro temesvári leány ruhájában elrejtette meg is találta az ellopott selymet, amelynek értéke meghaladja a 3500 leit. A tolvaj és a kisérőben levő másik három leányt elfogták a rendőrségre, ahonnan az ügyészség kísérte őket.

— **KÉMKEDÉSÉRT HALÁLRA ÍTÉLTEK ÉS FEGEZTEK BUDAPESTEN EGY FÉRFIT.** A honvédtörvényszék Varga János budapesti lakost, aki 1938 május első napján kémkedést követett el egy idegen állam számára a kórházban, ahol a halála ítélt. Az ítéletet Vargán csücsökön reggel végrehajtották.

— **HALÁLOS AUTÓSZERENCSETLENSÉG.** A közlekedési rendőrség jelentik: Komárom közelében egy hatalmas autótúraaó behorogant egy katonai teherautóba. Az autóközlekedés következtében a dán gépkocsi az árokba fordult. A gépkocsiban egy dán szőnyeggyáros családja utazott Budapestre visszafelé. Pakila János 70 éves asszony, a szőnyeggyáros anyósa azonnal meghalt. A szőnyeggyáros, valamint egyik fia súlyosan megszebesült. Az említettek üzleti ügyeit jártak Budapesten.

— **ÚJABB KATONAI BEHÍVÁSOK GÖRÖGSZÁZBAN.** Athénből jelentik: A görög katonai behívások tovább tartanak. Szerdán a tábori és helyi tüzérség tartalékosait hívták be, továbbá az 1936 és 1937 évi korosztályok ama tartalékosait, akik a tüzérségnél teljesítettek szolgálatot. Behívás ezenkívül az 1935—37 évi korosztályokhoz tartozó távírázókat és az 1934 évi korosztályhoz tartozó adósságokat.

— **Jugoszláviai zarándokok Radnán.** Tegnap reggel Sztamora felől háromszázharmincöt jugoszláviai katolikus hívó érkezett Endresz lakab versei esperesplébános vezetése alatt Temesvárra. A jugoszláv zarándokok, miután átveszték a fogadást az itteni páspóri székesegyházban, tovább utaztak a radnai kegyhelyre.

enyőállat helyett magyarral

Furcsa mód-m álltak bosszút egy amerikai mozgósítóbizottság alkalmazottai, akiket a tulajdonos elbocsátott. Összeálltak és mindannyian, ahányan csak voltak, elmentek a moziba. Mikor azután besütemlett, fohagyomány szedtek ki a szembőlük és elkezdtek józian falatozni. Csakhamar türethetetlen lett a helyzet. Kibirhatatlan fohagyomány terjedt a levegőben. Valóság-gal menekült a közönség a moziból. Az alkalmazottak ellen azonban nem lehetett semmit sem tenni, mert nincs olyan törvény vagy szabály, amely megtiltja a fohagyomány fogyasztását a moziban. Jobb megoldás hiányában a szerencsétlen igazgatóság most táblát függesztett ki, hogy tilos fohagyományt enni a nézőtérén.

Lipót belga király drámai beszédben mutatott rá Európa végzetére

Brüsszelből jelentik: Az oslói csoport-hoz tartozó Dánia, Finnország, Luxemburg, Norvégia, Hollandia, Svédország és Belgium külügyminisztereinek konferenciája tegnap véget ért. Ez alkalmával III. Lipót belga király az oslói csoport-hoz tartozó országok államfői nevében rádióbeszédet mondott.

Megállapította, hogy a nagyhatalmak olyan rendszabályokat hoztak, amelyek csaknem a mozgósítással egyértelműek.

Feltette a kérdést, nem esnek-e áldozatul a kisállamok az európai összetűzésnek? Hangsúlyozta, hogy

még nem kezdődtek meg az ellenségeskedések és a világot máris gazdasági összeomlás veszélye fenyegeti.

Öngyilkosságot akar talán Európa egy borzalmas háborúval, amelyben sem győző, sem legyőzött nem lesz. A legrosszabb esetlegesség még elkerülhető, de a nemzeteknek szilárd alapokra kell helyezni az élethez való jogukat. A király

azzal az óhajjal fejezte be drámai beszédét, hogy

„bárcsak el lehetne kerülni a végzetes pillanatot, amely Európát fenyegeti”.

Az Oslohoz tartozó államok összejöveteléről, a mely mint ismeretes, Brüsszelben folyt le, hivatalos közleményt adtak ki, amelyben rámutatnak arra, hogy milyen okok tették szükségessé a brüsszeli értekezlet összehívását. Az Oslohoz tartozó államok az együttműködés szellemétől áthatva ragaszkodnak a békéhez és függetlenségük megvédéséhez. A közlemény egyben jelzi, hogy az értekezlet megbízottai teljes egészében magukévé teszik a belga király rádióbeszédét. Az értekezletről kiadott záróközlemény hangsúlyozza, hogy az érdekeltek államok nem óhajtanak semmi néven nevezendő háborús konfliktusba keveredni, csak abban az esetben, ha függetlenségük megvédéséről van szó. A delegátusok azon óhajuknak adtak kifejezést, hogy az Oslohoz tartozó államok továbbra is szoros kapcsolatot tartanak fenn közös érdekeik megvédésére.

— **ELFOGTÁK A BUCURESTII GÉPKOCSI VEZETŐ TÁMADÓJÁT.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség fejletés alapján elfogta Wadjeff Alex gépkocsivezető merénylőjét, aki augusztus 15-én a Gherase uton megtámadta a gépkocsivezetőt. A merénylő neve Aita Nicolae 17 éves eszima-dia inas, aki bevallotta, hogy 1100 leit rabolt el a sofőről. Emondotta még, hogy a merénylő egy Constantin Vasile nevű inással a gyilkolást ki, aki átadta neki azt a kalapácsot, amellyel a sofőrt fejbévágta. A súlyosan megsérült gépkocsivezető nélkülöző családjának támogatására gyűjtést indítottak Bucurestiben.

— **ÉLETUNT CSELEDELENY.** Trinkeli Júliánna, húszéveses esztendő cseledeleány, akinek már hosszabb ideje nem volt sem állása, sem pedig lakása, elhatározta, hogy véget vet életének. A Bega partján nagyobb mennyiségű kőszódaadatot ivott, majd belevetette magát a vízbe. Tettét észrevették és kimentették. Az önkéntes mentők kórházba szállították. Állapota súlyos.

— **Józseffalvairt.** V. I. 30. B. F. 100 és Pető János mérnök. Lugos. 200 leit adományozott tegnap kiadóhivatalunkban a leégett Józseffalva újjáépítésére. Gyűjtésünk ezekkel az adományokkal a mai napig 65.876 lei. A gyűjtést folytatjuk és minden adományt a Déli Hírlapban nyugtázzunk.

— **Változás a Nemzeti Bank temesvári intézetének vezetésében.** Suciu Mihai igazgatót a Nemzeti Bank temesvári fiókintézetének vezetőjét vezérfelügyelőnek léptették elő és a bucarestii központba helyezték. Bucurestiben mint a behozatali ellenőrzési szolgálat főnöke működött. Suciu másfél éven át a kereskedelmi és iparkamara kormánybiztos volt.

— **HALALOZÁSOK.** Meghaltak: Móra György ötvennégy éves nyugdíjas, Csulik Károly hetvenhét éves hentes, Fried Matild született Kohn nyolcvannégy éves esztendő.

— **Orvosi hír.** Ifj. dr. Engels Béla szabadságáról visszatért.

— **Előléptetések a városnál.** Tieran Emil dr. főpolgármester a városi tisztviselők kinevezését és előléptetését intéző bizottság javaslatára Krauser Péter elsőosztályú irodafőnököt másodosztályú szolgálatvezetővé, Eherstein József irodai alfőnököt másodosztályú irodafőnöké, Coracu Aurel másodosztályú irodafőnököt elsőosztályú irodafőnöké, Popovici Tiberiu hivatalnokot másodosztályú irodai alfőnöké, Stanis Pavel adóügynököt segédhivatalnokká léptette elő. A városnál jelenleg két gépírói állás van üresedésben, amelyekre a pályázat szeptember 9-én lejár.

Rövidesen megkötik a szerb-horvát megegyezést

Belgrádból jelentik: Pál kormányzóherceg brdói kastélyában kihallgatás-n fogadta Maceket, a horvát néppárt elnökét. Úgy vélik, hogy ez a kihallgatás az előjátéka lesz a közeli jövőben kihirdetendő szerb-horvát megegyezésnek. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy Macek miniszterelnök-helyettes minőségben belép a kormányba,

— **ELKÉSZULT A VÁROS VAGYONÁNAK LELTÁRA.** A Temesvár város tulajdonát képező ingatlanok leltára elkészült, amelyen hónapokon keresztül dolgoztak. A leltárt tegnap mutatták be a helytartóság illetékes ügyosztályának ellenőrzés céljából, ma pedig beküldik a belügyminisztériumba.

— **Orvosi hír.** Dr. Perlstein Artur belgyógyász, a szívbetegségek, gyomor, tüdő és anyagcsere elváltozások szakorvosa, újból rendel Belváros, Str. Duca 4. szám alatt, délelőtt 9—11-ig és délután 3—5-ig. Telefon 38—19.

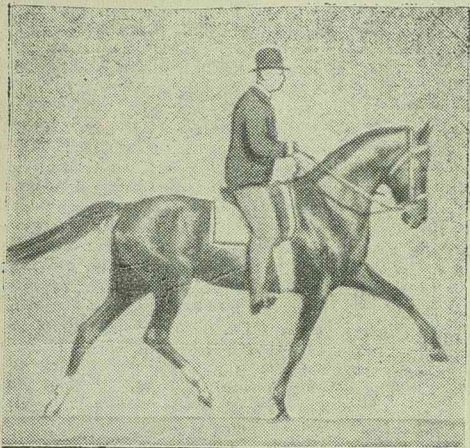
— **Az optikusok céhének elismerése.** A temesvári királyi helytartóság területén működő optikusok, óráskok, vésnökök, aranyművesek, finomítók és fogászok céhének elismerése megjelent a Monitorul Oficial 173. számában, amely 2956. szám alatt legfelső királyi rendelettel közöl a cég elismeréséről. A céhhel kapcsolatosan felvilágosítással szolgál Dumoniú Ioan órásk, a cég elnöke, (Józsefváros, I. Vacarescu-ucca 99. szám), valamint Ladányi Jenő aranyműves, a cég titkára (Belváros, Brutus-ucca 4. szám). Ezekben a helyeken a tagsági beiratkozások is eszközölhetők. A cég résztvesz a szeptember hónap folyamán Bucurestiben tartandó céhek kongresszusán és ott ismerteti majd a kötelékébe tartozó szakmák kívánságait.

Gyümölcs

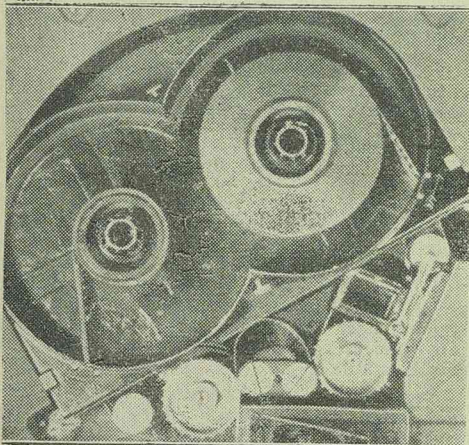
Elnézem a gyümölcsösöknel tornyosuló görög-dinnye-hegyeket, amelyekről régi-régi csatáképek jutnak eszembe, ágyugolyó-piramisaikkal. Pedig hát a görögdinnye egyáltalában nem afféle harcias, robbanékony valami, ellenkezőleg, Istennek legbékésebb, legderüesebb teremtményei közül való. — Jovialis, kövér falusi menyecske, aki csupa mosoly, zamat, jökedély. És milyen tiszta, gusztyusos gyümölcs! Kemény, zöld pácélja légmentesben zárja és védi tartalmát a legtökéletesebb, leghigiénikusabb csomagolásnál és milyen étvágygerjesztően tud ropogni ez a pácél, amikor belehasít a kés. Gyönyörű, vérpírós hús, amely hűvös és zamatos, mint az oázisok forrászive, szinte kellett magát, hogy csak minél többet fogyasszunk belőle, mint a jó háziasszony, aki rogyásig eteti, kinálja vendégeit. Sohasem felejttem el, — egy külföldi nagyvárosban (azt már nem tudom biztosan, Berlin volt-e vagy Páris) ott ültünk egy kávéház előtt és nagy nyár lévén, görögdinnyével hűtöttünk, amugy jó magyar módra, féldinnyés porciókkal fejenkint. Egyszerre azon vesszük észre magunkat, hogy valóságos csödélet támad az asztalunk előtt, járkelök, uceagyerekkel együtt bámulnak és nevetnek rajtunk. — a görögdinnyének ilyen „nagybani” fogyasztása valami egészen különös és különleges új-ság lehetett nekik... Titokban azt hiszem, már akkor is úgy éreztem, nekik volt igazuk: a görögdinnye csak addig csemege, amíg úgy eszi az ember, mint a csemegét szokás: módjával. Vagy ahogy az angolok és amerikaiak: étvágycsináló előételnek. Mi, amikor már végigtűntünk egy többé-kevésbé kiadós ebédet vagy vacsorát, tetejébe még felhabosultunk egy kiló görögdinnyével, nem törődve nyomasztó következményeivel. Egyszer azt mondta nekem egy jóévtágyu uriember, eléggé mélabusan: higgye el, öcsém, a görögdinnyét mindenki szereti, de a görögdinnye nem szeret senkit... — Hát ez nem igaz. Csak hogy a görögdinnyével is úgy van az ember, mint egyéb szerelmével: nem kell valakit túlságosan szeretni, akkor mi leszünk, akit jobban szeretnek...

A filmezés egykor és most

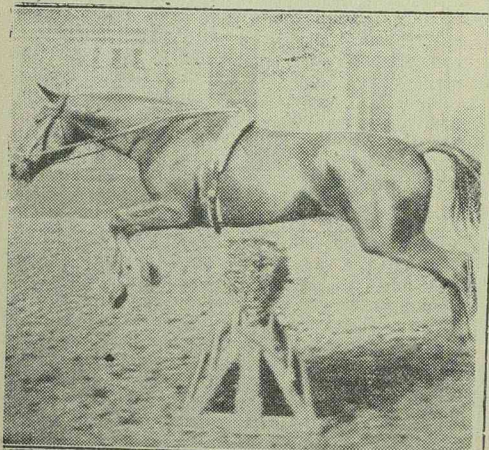
A filmezés őskorában, melyet bátran nevezhetünk a filmezés hőskorának is, nem állottak rendelkezésre gépek, melyek a gyors mozgásokat megörökíthették volna. Ez a képünk

1877-ben készült, amikor a mozgásokat még úgy igyekeztek megörökíteni, hogy huszonnégy fényképező gépet állítottak egymás mellé és az előttük elvonuló lovasról ezek egymásután készítettek a felvételeket. Ez másodpercenként két-három felvételt jelentett. Azóta a technika fejlődése révén a filmek abban a helyzetben vannak, hogy másodpercenként ezeröttszáz felvételt készíthetnek. Ilyen ördögös masina az, melyet ezen képünk

mutat be. Az UFA filmgyár különösen a kulturális filmek felvételénél veszi igénybe ezen gépeket, a melyeknek esodálatos precizitása a mozgások minden egyes fázisát megörökíti, amint ezt ezen képünk

szemléltetően mutatja. Egy akadályon át ugró lovat látni és megfigyelhetjük mozdulatait abban a pillanatban, mikor az akadályon átveti magát.

Izgalom a newyorki tőzsdén

Newyorkból jelentik: A tőzsdén nagy izgalom uralkodott. Valamennyi részvény árfolyamértéke 2-4 pont veszteséget szenvedett a nagyarányú eladási ajánlatok következtében. A gabonátőzsdén az árakban némi javulás állott be, a gyapottőzsdén áresés volt.

SPORTSESEMÉNYEK

Kik vezetnek a nemzeti bajnokság első fordulójának mérkőzéseit?

A vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzésekre a következő bíróküldéseket eszközölték: AMTE—Venus, bíró Píky Kroner, Ripensia—Juventus, bíró Ceureanu. FC Carpati—UDR,

bíró Morar dr., Rapid—Gloria-CFR, bíró I. Gabriel, Sportul Studentesc—CAMT, bíró Kroner, Unirea-Tricolor—Victoria, bíró V. Iomeu.

Egy játékos kivételével a tavalyi csapatával indul a Victoria

Beszámoltunk arról, hogy a kolozsvári Victoria-ban dúló ellentéteket a vasárnapi közgyűlésen sikerült elsimítani. Valamennyi játékos Pop Vasile kivételével visszamarad az egyesületben is így a vasárnap meginduló bajnoki küzdelmekben a következő csapattal áll ki a Victoria: Sepsí — Cociuban I., Felecan I., — Muntean, Pál, Nistor — Pop IV., Szántay, Cociuban II., Felecan II., Cornea. A Victoria vezetősége tárgyalásokat folytat az Aradon az AMTE elleni román kupa mérkőzésen szereplő Prahova balszélsőjével, Cricitouiával. Amennyiben sikerül a játékosal megegyezni, Cricitoiu már vasárnap játszik.

A lengyel szövetség 16-os keretét jelölt ki a vasárnapi lengyel-magyar mérkőzésre

A lengyel technikai bizottság ülést tartott és ezen Kalusa szövetségi kapitány előterjesztésére 16-os keretét jelölt ki a vasárnapi lengyel-magyar mérkőzésre. A valószínű csapat a következő: Jankoviak — Szczeplaniak, Gemza — Gora, Danielak, Jablonski — Wostal, Piontak, Cebula, Wilomowski, Ciganek. A varsói lapok nagy cikket szentelnek a mérkőzésnek. A jóslásokkal szemben tartózkodnak.

Sporthírek mindentelől

A Ripensia a napokban nvújtja be Thierjung, Molnár és Wetzler II. igazolasát a szövetséghez. A három Kinizsi-játékos a Kinizsi és a Ripensia közötti megegyezés értelmében a kéksárgáknál fog játszani.

A Román Kupa bizottsága augusztus 30-án ülést tart, amelyen az első forduló időpontjáról döntenek.

A NAC beadvánnyal fordult a szövetséghez, amelyben kéri, hogy a váradi zöldfehéreket vegyék ki a B. divízió első csoportjából és a Crisana csoportjába osszák be. A Crisana vizont az első csoportba tegyék át.

Spielmann, a NAC játékosa, aki az UDR-ben akart játszani, úgy látszik, „megtért”. Viszszatérésének oka, hogy nem tudott megegyezni a resicaiakkal.

A labdarúgószövetség leiratot intézett valamennyi A. és B. divíziós egyesülethez, amelyben felszólította őket, hogy legkésőbb augusztus huszonkilencedik helyezéséig letétbe a szövetség pénztáránál az előírt 20 ezer lei összegű garanciát.

Stockholmban kétnapos küzdelem keretében bonyolították le a svéd atlétikai bajnoki versenyt. Az olimpiai stadionban nagy közönség előtt izgalmas küzdelmek voltak. A magasugrásban Odmark 199 cm.-es teljesítményével svéd rekordot állított fel. A bajnok névsora a következő: 100 m.: Lindgren 10.8 mp. 200 m.: Strandberg 21.6 mp. 400 m.: Edfeldt 48.3 m. 800 m.: Andersson 1:53.5 mp. 1500 m.: Jansson 3:55.6 mp. 5000 m.: Jonsson 11:43.2 mp. 3000 m. akadályverseny: Larsson 9:13.8 mp. 110 m. gátfutás: Lidman 14.2 mp. 400 m. síkfutás: Areskoug 53.8 mp. Magasugrás: Odmark 199 cm. svéd estés. Távugrás: Haakanson 726 cm. Hármásugrás: Andersson 14.93 méter. Rúdugrás: Vaestberg 400 cm. Súlydobás: Bergh 14.66 m. Diszkoszdobás: Bergh 49.07 m. Gerelyvetés: Atterwall 68.56 m. Kalapácsvetés: Backlund 52.64.

Szlovákia válogatott csapata így áll fel augusztus 27-én a németek ellen: Reimann — Derkics, Kosztka — Kovács, Chodek dr., Hudecz — Solczek, Ferényi, Földes, Raiser, Luknar.

Londonban a Wembley-uszodában kezdődő angol-dán úszómérkőzés, amelynek első napjánok 4:3 arányban vezetnek. Eredmények: fiak: 400 m. gyorsúszás: 1. Petersen dán 4 mp., 2. Wainwright angol, 200 m. mell: 1. I. angol 2:51.5 mp. 4x100 m. gyorsváltó: 1. A 4:13.4 mp. Női számok: 100 m. gyorsúszás: Hveger dán 1:06.8 mp. 100 m. hátúszás: 1. H dán 1:17.4 mp. Toronymúgrás: 1. Slade angol pont.

A budapesti MTK vízipóló csapata szeptember 21-én hosszabb portyára indul. Haifában ké Alexandriában kétszer, Bayrutan pedig egyszer szának a kék-fehérek.

A németek összeállították már azt a válog csapatukat, amely Szlovákia ellen szerepel Pozban. A csapat így áll fel: Jakob (Regensburg Immig (Karlsruhe), Marischka (Bécs) — La (Bécs), Pekarek (Bécs), Skoumal (Bécs) — I (Bécs), Reitermayer (Bécs), Binder (Bécs), Kler (Schweinfurt), Gärtner (Schweinfurt). Szhet arról, hogy a pillanatnyilag sérült Skoumallyett Joksch lesz a balfedezet.

A nemzetközi evezős szövetség augusztus 31. Amszterdamban (az EB előtt) tartja idei kongresszusát.

Ausztrália „betört” az amerikai teniszbajnokságokba. Newyorki jelentés szerint a Brooklynban tartott amerikai teniszbajnokságok férfi-párosát ausztráliai Quist-Bromwich pár nyerte meg, mely döntőben 8:6, 6:1, 6:4 arányban győzte le a s tén ausztráliai Crawford-Hopman kettőt. A női ros döntőjét viszont az amerikai Marble-Fabyan nyerte, mely a döntőben 7:5, 8:6 arányban gy le a Stammers-Hammersley kettőt.

Szekértábor lármája zavar a Sturduca-uca csendjét

A város nemrég a piacok átrendezésével kapcsolatos ügy intézkedett, hogy a józsefvárosi piac érkező falusi szekerek ezentúl ne a kiközvezt aszfaltozott Fröbl utcában, hanem a vele párhuzamos Sturduca ucéának a Preyer uccától a Begáig 1 jedő részén táborozzanak. Az intézkedés azonban Sturduca uca lakosait igen kellemetlenül érinti. A hajnalban, rendszerint éktelen kiáltásokra, za ébrednek föl, a szekerek és lovak pedig olyan b terjesztenek, hogy lehetetlen szelöztetni. Az ue nak az a része, amelyiken a szekerek táboroznak, vel benőtt terület, amelyet azonban éppen ezért n lehet rendszeren tisztogatni, sem seprni, sem lemní. Ha a város mindenképpen oda akarta áthelyetni a hetipiacok szekértáborát, előbb ezt a területet aszfaltoztatni kellett volna, mint azt ann idején a Fröbl utcában cselekedték. Az érdekelt kosság úgy véli, hogy a szekértábor elhelyezése legmegfelelőbb volna a Sági út, ahol erre a cél megfelelő terület áll rendelkezésre. Nagy panaszú józsefvárosi piacot környező ucéáknak még az i hogy már tizenkét nap óta a város tisztasági hiv talának emberei ott nem végeztek takarítást.

DÉLI HÍRLAP

Bucurestiben
minden újságkioszokban
kapható
Kérje a DÉLI HÍRLAPOT

1939. augusztus 26.

KÖZGAZDASÁG

Németországon át megállott az áruszállítás, mert nemes valutában követelik a fuvardíjakat

A belföldi szállító vállalatok a napokban kikötők ügyfeleikkel, hogy a német kormány rendelkezése következtében egyelőre a Németországon át való tranzitforgalomra nem vállalnak megbízásokat. Az említett rendelet szerint ugyanis a Németországon át szállított, tehát kizárólag áruk fuvardíját a jövőben nem lehet német márkában fizetni, hanem csak nemes valutában. Először a rendelet csak a szárazföldi szállítványokra vonatkozott, később azonban megint intézkedtek, hogy a kikötőkbe irányított, vagy a kikötőkből elszállított tranzitárú fuvardíját sem fizethető német márkában. A németországi szállítási szaklapok megemlítik, hogy ennek a rendelkezésnek következtében Németország azt reméli, hogy jelentős mennyiségű de-
szárazföldi áruhoz jut és így lényegesen gyarapíthatja de-
vizitáris helyzetét. Ennek a rendelkezésnek végrehaj-
tása romániai vonatkozásban nehézségekbe üt-
kötött, sőt teljesen lehetetlen. Az érdekeltek szá-
mára ugyanis a nemes devizákban való fizetés
többletköltséget jelent, de ettől függetlenül, a

Banca Nationalától nem tudnak nemes devizát szerezni arra, hogy egy tranzitárú fuvardíját előre kifizessék.

Az új helyzet miatt jelenleg romániai vonat-
kozásban a Németországon át való tranzitfor-
galom szünetel és a nemzetközi szállítócégek, a
melyeknek Romániában is vannak érdekeltsé-
geik, igyekeznek közbenjárni a helyzet megvál-
toztatása érdekében. Bucurestii jelentés szer-
int Románia részéről megállapodás jött létre
a német államvasutakkal, olyan értelemben,
hogy azokért az árúért, amelyek gyűjtőkocsi-
ban érkeznek idegen államokból Németországba,
ahol elosztják és csoportosítják, majd ugyancsak
gyűjtőkocsikban továbbítják Romániába, a fu-
vardíjat továbbra is birodalmi márkában lehes-
sen fizetni, ha a fuvardíjaknak a kliring útján
való átutalása biztosított. Minden más szállít-
mányért a német vasutak vonalain történő tran-
zitalásnál svájci frankban kell a fuvardíjat fi-
zetni.

50 ezer vagon búzára és 60 ezer vagon tengerire lehet az idén számítani

A földművelésügyi minisztérium által ki-
adott termsé helyzetjelentés szerint az elmúlt na-
pok esőzései jó hatással voltak a tengeri ültet-
vényekre. Kivételt képeznek azok a megyék, a
melyek a csapadék nem tudott lefolyni, aminek kö-
vetkeztében a gyökér penészedni kezdett. Hozzá-
vetőlegesen számítás szerint az idei búzatermés
40 ezer vagon lesz. A tengeriből 60 ezer vagon
mennyiségre lehet számítani.

GYENGE A SZŐLŐ TERMÉS. Bucuresti-
ben jelentik: A szőlőtermés kilátásai sokkal gyen-
gebbek, mint az elmúlt évben voltak. A borpiacra
nyugodt hangulat uralkodik, az árak tartottak, de
a kéréses csak kevés volt.

Harmincöt leiben állapította meg a minisztérium a növényolaj árát

A növényi olajgyárak az elmúlt hetekben
beadvánnyal fordultak a nemzetgazdasági mi-
nisztériumhoz, amelyben a növényi olajnak hat
leijel való emelését kérték. A kérelemhez a mi-
nisztérium hozzájárult. A növényi olajkartell
azonban az engedélyezett hat leies emelés helyett
10 leijel növelte a növényolaj árát, amely így
28 leiről 38 leire emelkedett. A minisztérium köz-
benjárására a kartell most visszaállította az ere-
detileg kért 35 leies kilogramonkénti árat.

**EMELKEDETT ANGLIÁBAN A LE-
SZÁMITOLÁSI KAMATLÁB.** Londonból jelen-
tik: A leszámítolási kamatlábat 2 százalékról 4
százalékra emelték fel.

(=) A BANSÁGI GABONAPIAC HELY-
ZETE napok óta változatlan. Érdeklődés csak a búza
iránt mutatkozik, a többi gabonanemű üzlete lany-
ha. A piaci árak a következők: Búza 75 kilós 420
lei, tengeri 420 lei, korpa 340 lei, új zab 400 lei,
új takarmányárpa 350 lei, tavaszi árpa 420 lei, mu-
harmag 400 lei, tökmag 950 lei, káposztarepce 850
lei, lenese 600—700 lei százkilónként.

— Szeptember 22-ig fizethetik a gyapjúfel-
dolgoló üzemek a forgalmi adót. A pénzügy-
minisztérium körrendelettel hűdött a pénzügy-
igazgatóságoknak, amelyben értesítette őket,
hogy a gyapjúfeldolgozó üzemek részére köte-
lezővé tett forgalmi adó kiegyenlítésére vonat-
kozó határidőt szeptember 22-ig meghosszabbít-
totta.

Rádió

PÉNTEK, AUGUSZTUS 25.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és
egészségügyi tanácsadó. 12: Hanglemezek. 13:
Időjelzés, sporthirek. 13.05: Hangverseny. 14.10:
Rádió ujság. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés,
időjárásjelentés. 19.02: Előadás. 19.17: Hangver-
seny. 20: Előadás. 20.20: Előadás. 20.40: Rigo-
letto. Opera. 21.35: Rádió ujság, sporthirek.
22.15: Rádió ujság. 22.45: Szórakoztató lemezek.
23.45: Francia, német és olasz nyelvű hírszolgá-
lat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11:
Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás.
13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Cigány-
zene. 15.30: Hírek. 17.15: Diákféltára. 17.45: Idő-
jelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlo-
vák és magyar-országi nyelven. 18.10: Előadás.
18.40: Szólózene. 19.30: Sportközlemények.
19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Fehédkői
dalok. 21.25: Kültügyi negyedóra. 21.40: Előadás.
22.05: Hangverseny. 23.00: Táncközlemények. 23.40:
Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24:
Cigányzene.

Budapest II. 19.45: Előadás. 20.15: Hanglemezek.
21: Hírek. 21.20: Szimfonikus zene. 22.35: Idő-
járásjelentés.

A DZSUNGEL

TITKA

A „Déli Hírlap” eredeti regénye
Irtta: K. D.

Az öreg nem is figyelt oda, szemeit a nők féry-
ségein járatta végig és szenvedélyes arca belevő-
sődött a mohó izgalomba. A fia megvető tekintet
lémerte végig és élesen folytatta:

— Ha már boldogságról van szó, igazán nem
tudom mi az: nem tartani asszonyt, vagy tartani
eret és hozzájuk sem nyulni...

A radzsa lekapta tekintetét a képekről és dü-
bös, ingerült tekintettel fordult a fiához:

— Mohamed parancsolta ezt és az ő parancsa
szent!

Az ifju indus halkán fölnevetett:

— És persze miért ne kövessük, ha véletlenül
is...

Az öreg radzsa indulatosan vágta földhöz csi-
kuját:

— Elfelejtetted, hogy az apád vagyok...

Omár visszafejtette nevetését és mélyen meg-
rejtelt:

— Igazad van, de igyekezni fogok másodszer
nem felejteni és éppen ezért elmegyek.

Az öreg, amint egyedül maradt, gondolataiba
nélyedt. Azután felvette a szanaszét heverő képe-
ket és behelyezte egy fali fülkébe. Most csengetett.
Egy tiszt lépett be.

— Parancsára felség...

Olyan mozdulatlanul állt, mint egy szobor.

— Ari jöjjön be!

— Igenis!

A hindu tiszt tenyerét homlokához és szájához
érintve, mélyen meghajolva távozott. Az öreg rad-
zsa végigheveredett a kereveten és tekintete nem
mozdult el az ajtófüggönyről, kíváncsian várta, mi-
kor libben föl. Végre szétnyílt a függöny és egy
meglepően szép fiatal lány lépett a szobába.

Az öreg ajkára meglepődött mosoly ült, kezét
dörzsölte és egy hívó mozdulatot tett a lány felé.
Az egy pillanatra féltéken és félszegen állva ma-
radt, de azután közelebb mezdult:

— Felség!

Térdre rogyott előtte.

Az öreg radzsa megsimogatta a haját. Egy pillan-
at alatt végigjártatta tekintetét, fiatal, karcsu ter-
metén, miérett szemekkel nézgette szép arcát, ko-
romfekete szemeit, amelyeket szegénylősen árnyé-
koltak be hosszú, selymes szempillái.

— Tüded, miért hivattalak?

Hangja mézes-mázos volt.

— Csak annyit tudok, hogy uram hivatott, de
hogymért...?

— Kelj fel!

A lány reszketve állt föl, az öreg radzsa pedig
rászólt:

— Gyere ide hozzám!

A fiatal leány reszkadozó léptekkel ment hozzá
és leült a kerevetre. A radzsa suttogva mondott va-
lamit a fülébe, amikor éles sikoltással hirtelen meg-
szólt a csendő.

A radzsa bosszusan kelt föl a kerevetről és vá-
rakoózan nézett az ajtó felé. Nemsokára az előbbi
tiszt lépett be. Eszeveszett, vad haraggal támadt rá:

— Ki mer most zavarni?

Az minden izében reszketett, hangja is félszen
remeggett.

— Sana Bitru, a kereskedő óhajt Felségeddel
beszélni...

— És ezért mertek zavarni! Mit akar?...
— Azt mondja Felséged fölötté meg lesz elé-
gedve látogatásával...

A radzsa haragja alábbszállt valamivel.

— Jöjjön be, — vetette oda mogorván.

A tiszt megkönnyebbülten sietett el, ő pedig
ismét elhelyezkedett a kereveten és rászólt a resz-
kető lányra:

— Feküdj a lábaimhoz!

Alig helyezkedett el, meglíbbent a függöny és
Sana Bitru lépett be. Először körüljárta szemeit a
termen, azután mint régi, megszokott vendég, biz-
tos, szilárd léptekkel járult a radzsa elé és megha-
jolt előtte. Az kegyesen intett és már mosolygott is.

— Foglaj kérlek helyet és megengedem ne-
ked, hogy elmondhasd, mi jót hoztál.

A kereskedő lassan leereszkedett melléje a ke-
revetre, kutatva nézett szomszédja arcába, hogy
tényleg milyen kedve van, azután elmosolyodott.

— Hát igen! Jót hoztam. Nagy örömd lesz
benne!

— Nagy örömben lesz részem, — nevetett fel
gyonosan a radzsa — vagyis neked sok aranyban!

— Óh, Allah büszkesége, neked, tudom min-
den bizonyonnyal az öröm a fontos, amit kapsz és nem
az arany, amit érte adsz, különösen, ha megéri,
mint most...

A radzsa idegesen szólt rá.

— Beszélj már!

De a másik, hogy kíváncsiságát még jobban
felcsigázza, egy ideig hallgatott, azután kezdte.

— Balami herege, háremed messi földön hi-
res, annyit szóf név benne. De vannak a világon
szébb asszonyok is és azok egyikét hoztam el ne-
ked. Nagy veszedelmeknek tettem ki magam érte,
de mindenki azt mondaná: ezért érdemes volt, mert
ez lesz háremed gyönyge, ez lesz háremed első és
egyedüli — fehér rabszolgánéje...

— Fehér rabszolgáné, — csillogtak fel mohón
a radzsa szemei — igaz ez Sana, vagy a szádat jár-
tatod?

— Igazat mondom! Ő fehér és vörös, mint tej
és vér. Szemei mélyek és kékek, mint a tenger, haja
mint az aranyon megtörő napsugár...

Az öreg azonban félbeszakította áradozását.

— Láthatom?

— Igen, itt van.

Sana Bitru felemelkedett, az ajtóhoz ment és
szétvetette a függönyt.

Minden szem odafigyelt, minden tekintet tágra-
nyílt.

A küszöbön ott állott a fehér rabszolgáné.

Nagy csend támadt, még a lélekzet sem hallat-
szott, azután egy sóhajtás tört elő a radzsa mellé-
ből.

A fehér rabszolgáné dacosan, büszkén állt az
ajtóban és gyonos mosollyal nézte a hatást. Azután,
mintegy tiltakozásképpen, hátat fordított nekik.

Szép, gyönyörű leány volt. Selyemruhája rá-
feszült pompás természetére. Alakja karcsu volt, ruga-
nyos és hajlékony, mint egy tigris teste.

Sana Bitru törte meg a csendet.

(Folytatjuk)

LEGUJABB

Nagyarányu fegyvercsempészést leplezték le Danzigban

Berlinből jelentik: A német lapok feltűnő beállításban danzigi hivatalos jelentést közölnek, amely szerint az ottani hatóságok nagyszabású fegyvercsempészést leplezték le. Egy élelmiszerszállítónak nyilatkozott vasúti kiindulásán, amelyet a Westplatteeről indítottak vissza, a rendőrség szerdán este megállapította, hogy a vasúti kocsiiban nem élelmiszert visznek, hanem nagymennyiségű hadi-

anyagot. Találtak a vasúti kocsiiban 200 láda fegyvermuniciót, 4 láda gránátot, 200 acélsisakot, 300 gázálarcot, gépfegyvereket és különféle más hadianyagot. A vasúti kocsi átkutatása azért történt, mert az utóbbi időben gyakran előfordult, hogy gyanús élelmiszer szállítmányok érkeztek a Danzigban élő lengyel kisebbségek számára.

Erős német és lengyel katonai készülődések Danzigban

Danzigból jelentik: A szabadállam német nepe a legnagyobb izgalommal várja a német kormány döntését, hogy visszatérhessen a birodalom kebelébe és egyidejűleg lázas sietséggel készül a védekezésre. A katonai intézkedések folyamatban vannak. Az angolok megkezdtek csatlátagjaik hazaküldését. Danzigi lengyel körökben úgy számítanak, hogy húsz ezer lengyelt lehet Danzigban fegyverbe állítani, a semleges megfigyelők ennek felére becsülik a mozgósítható fegyverképes lengyeleket.

A lengyelek nemcsak a határ mentén állítottak fel drótsövényeket, hanem a szabadállam egyes belső részein is. A németek az őrségeket a határon megerősítették SS. különítményekkel és a városban állandóan lehet látni jól megrakott katonai teherautókat, amelyek azonban gumivásznakkal vannak lezárva a kíváncsi szemek elől.

A német lapok egész csomó tatárincidensről számolnak be. Moravsky közelében lengyel

rendőrök átlépték német területre és több német gazdaembert, akik földjeiken dolgoztak, át akartak hurcolni a határon. Az előzető német vámőrök visszakergették a lengyeleket. Bezárolták a danzigi jelentések arról is, hogy a lengyelek Hela-félszigetén nehéz ágyúkat állítottak fel.

A horvátok bevonásával újjáalakul a jugoszláv kormány

Zágrábról jelentik: Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök csütörtökön reggel Zágrábról Bledbe utazott, ahol a Toplice szállodában tárgyalásra ültek össze a szerb és horvát pártok vezetői és miután létrejött a teljes megegyezés, délelőtt fél 11 órakor a miniszterelnök a Bledtől 40 kilométernyire levő Bordoba hajtattott Pál kormányzó herceghez. Délután hivatalos közleményt adtak ki, amelyben közlik,

hogy a tárgyalások eredményesen bevégeződtek. I. szerint a Szax-bánságot a tengermenti Bánság egyesítik és ezen területekhez Raguzát és környékét csatolják. Úgy tudják, hogy a kormány átalakításra holnap délelőtt kerül sor és állítólag négy horvát képviselőt kap a kormányban tárcát. A bánai tisztviselő, Macsek sógora tölti majd be.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyt fűrdő s gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés t. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici tr. f. Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata I. hovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Állást keres

Középkorú férfi, román, magyar, német, angol, francia nyelvismerettel állást keres. Cím Komesz Mátyás Freidorful-Nou XII. ucca 55. 1124

Ispánnak menne 47 éves, földműves iskolát végzett, nos gyermektelen férfi. Cím: Béres Dániel III., Str. Victor Babes 4 földszint (Kiss Márton pékné). 1065

Divatszalonban, vagy varrodában tanonc állást keres 14 éves, egy gimnáziumot végzett leány. Cím Meinhardt Rózi II., Str. Cermena 12. 1135

Felsőkereskedelmi végzett igen szép frással, volt könyvelő, ügyvédi irodában, vagy faüzletben írónki állást vállal. Szíves megkeresések Györfy Boldizsár III., Str. Brâncoveanu 35. 1066

Oktatás

Oktatás középiskolai tanárnó privát-órákat ad német, angol, francia, latin, görög, román és magyar nyelvből, továbbá stenografiából a 3 hazai nyelvben. III., Bulev. R. 7. II. em. 9 ajtó. 1185

Zongorabírók előnyös áron, újszerű német módszer szerint kezdőknek is. Ugyanott német, magyar nyelvű tanítás és lelkiismeretes tanegély, kisebb diákoknak minden szakmából. I., Piata Unirii 13. I. 2. 1264

Lakás

Bútorozott szoba fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással azonnakra kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 1039

Bútorozott szoba folyóvízzel, fürdő szoba használattal az Erzsébetvárosi villanegyedben kiadó. III., Str. General Mesoiu 7. 1378

Négyszobás komplett lakás szeptember 1-re kiadó. II. Str. Titu Maiorescu 5. 1262

Modern villa, 3 szobás, csukott veranda, parkirozott kerttel Erzsébetvárosban november 1-re úricsaládnak bérbeadó. Cím a kiadóban. 1265

Adás-vétel

Keresünk magyar, németnyelvű magánkiadású könyveket, szexuál tudományi németkiadású illusztrált munkákat. Könyvtárak kiadását vállaljuk. Ajánlatokat részletezve. Editura de Cărtii Temesvár II., Alea Octavian Goga 54. 1357

Álló létra (két méteres) jó állapotban megvételre kerestetik. Címeiket a kiadóba kérem. 1239

Télikabát sötét színben, jó állapotban megvételre kerestetik. Gilde II., Str. Scolii 13. Érdeklődni délelőtt 9-től délután 4-ig. 1445

Elsőrendű Stingl zongora három pedálos, keresztúros, fekete, rövid úgyszintén világpiánó pianó angol szerkezetű, keresztúros eladó, esetleg részletre. Freund I., Str. Turin 6. Telefon: 38—13. 1263

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle, Kírmotéjkrémet, Kírmotéj-szappant és Kírmotéj-pudert, a 4 r o m színdob. Kaplato kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Bratianu.

Külföldre

Egy-két középiskolai tanulót úri család elvállalt teljes ellátásra, mérsékelt árt. Cím a kiadóban. 1250

Deákot faluról teljes ellátásra vállaltok. Gilde, II., Str. Scolii 13. 1446

Gyászévem letelt. 5 éves kisfiam részére szerető anyát keresek, akinek gondtalan megélhetést biztosítok. Van házam, földem, nyugdíjképes állami alkalmazásom. Felvilágosítást nyújt Bizony Ferenc információs iroda Temesvár IV., Str. Iancu Văcărescu 11. 1222

Ellátást keres nyolcadikos diák. Ajánlatok: Lengyelné, Splaiul Tudor Vladimirescu 23. Telefon: 39—59 címre. 1258

Diák, vagy egy jobb fiatalember teljes ellátása kaphat keresztény családnál. Blennert I., Piata I. C. Bratianu 2 szám. 1266

Olasó magaslati nyaralás Borszéken az utószézonban. Felvilágosítást ad Diana gyógyszertár. Józsefváros Str. Bratianu. 1267

Torna, tenisz és uccai vászon cipők

34 számig párja Lei 70, 35-től 40 számig Lei 85, 41-től

44 számig Lei 95

Divatos női cipők sarkakkal Lei 100, férfi Lei 125

Gumirozott gyermek és PÉLERINEK Lei 275-től 375-ig

ARENA GUMIIPAR III, Traian hiddal szemben